

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

V. Évfolyam. 90. szám.

NEW YORK, N. Y., CLEVELAND, O., PITTSBURG, Pa., KEDD, 1908. NOVEMBER 10-én.

V. Year. No. 90.

BEKÖSZÖNTÖTT A JÓLÉT.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK GAZDASÁGI ÉLETÉNEK FELLENDÜLÉSE

A választási zaj még alig múlt el s máris a gazdasági élet fellemdülésének hírével vesszük az ország minden részéből.

A Taft megválasztásával kilátásba helyezett jobb idők tényleg már beköszöntöttek s ha még nem is jutott minden munkanélküli jól fizető munkához, bizonyos, hogy a gyárosok és nagyiparosok, akik a régebbi megrendelések eszközölését a választás eredményétől tették függővé, most teljes erővel dolgoznak a megrendelők kielégítésén.

A vámbóvétel a választást követő napon egymillió dollárt tettek ki. Az importőrök nem váltották ki ugyanis a számukra külföldről ideérkezett árut, dacára annak, hogy az áruk már a nyár folyamán érkeztek ide. Ez mindenesetre bizonyítja, hogy Bryan felforgató szellemétől tartottak.

Magának az iparnak fellemdülésére vonatkozólag a következő tényeket említjük fel.

New York állambeli Uticában a Globe Woolen Mills, amelyek ezer munkást foglalkoztatnak, de akik május óta csak heti 40 órán át dolgoztak, most a teljes időn át dolgoznak.

Pittsburgból jelentik, hogy a connellville cokegyárak teljes üzembe lépnek. Oliver és Snyder intézkedtek, hogy december elsejétől kezdve minden kohóban dolgozzanak. Ezen czég tizenegy ezer kohója közül kétezer hónapok óta nem volt fűtve. Az Orient Coke Co. tegnaptól kezdve teljes mértékben vette fel az üzemet. A Frick Company, melynek 20.000 kohója csak 46 százaléknyi munkát végzett, legközelebb teljes erővel fog dolgozni.

A lackawanna steel company buffalói gyárai, melyek az utolsó hét hónapban csak 2500 emberrel dolgoztak, most 7500 munkással kezdtek meg tevékenységüket.

A legjobb híreket Trentonból vettük, ahol az American Bridge Co.-nál 2500 tonna acélt rendeltek meg. A gyár ennélfogva megduplázza munkásainak számát. Az ottani agyag, gummi- és sodronygyárak is lázasan dolgoznak immár ama megrendelések eszközölésén, a melyek Bryan bukásától tétettek függővé.

Newarkban a Clark-féle csernagárakban tegnaptól kezdve minden munkás újból munkába lett állítva.

Massachusetts államban az összes szövőgyárakban ismét a régi élénkség uralkodik. Csak New Bedfordban 35 ezer munkást alkalmaztak újból.

Az Erie vasut mentétek munkásokat, a kik Port Jervisbe lettek szállítva.

Szóval minden vonalon megindult a munka s habár még mindig vannak munkanélküliek, kétségtelen, hogy egy hónapon belül egyetlen dolgozni akaró kéz sem lesz téltenségre kárthatva.

A csüggedésnek most már nincsen helye. A republikánus politika, mely tizenkét éven át jólétet biztosított ennek az országnak, böles körültekintéssel helyre fogja állítani ismét azt a jólétet, amelyet a trusztok erőszakoskodása majdnem egy éven át száműzött innen. És a republikánus párt zászlóvivője, Taft Howard Vilmos, az új elnök, fog gondoskodni arról, hogy ezek a trusztok a jövőben meg ne béníthassák az ország gazdasági gépezetét. Ezt engedni reményleni a beszéd, amelyet Taft pénteken tartott Cineinnatiben a Commercial Club tagjai előtt.

Az ország minden tisztességes üzletembere, mondá a többek között, aki tiszteletben tartja a törvényeket, teljes erélyvel folytathatja üzleti tevékenységét. Minden vállalat, mely törvényes alapokon dolgozik, a kormány beavatkozása nélkül fog terjeszkedhetni. Viszont azon vállalatoktól, amelyek azt hiszik, hogy a törvények fölé helyezked-

hetnek, ki fogjuk erőszakolni törvényeink tisztelését.

Hogy Taft határozottságától, de egyáltalán böles mérsékletétől az iparnak és kereskedelemnek óriási fellemdülést várja a nemzet, azt legjobban bizonyítja a hajózási társulatok állásfoglalása. Ezek az óriási vállalkozások az amerikai gazdasági életnek a legjobb fokmérői. S a hajózási társulatok már most készülődnek arra, még az Egyesült Államok történetében is hallatlan bevándorlásra, mely már a legközelebbi hónapokban fogja kezdetét venni. Nyilván bevallják a hajózási társulatok, hogy a legközelebbi hónapokat a maguk számára aratási időnek tekintik. Már fel is emelték a hajójegyek árát négy dollárral.

Szívesen fizeti mindenki azt a négy dollárnyi többletet, aki tudja, hogy a hajó, amelyen megteszi az utat, a jólét országába viszi őt.

És ez az ország megint a jólét országának a fizető munka birodalmának fog bizonyulni.

CARNEGIE PÉNZE.

Nem mi írjuk, hanem a Pesti Napló ma beérkezett számából vesszük át a következőket:

A sárosmegyei Pataki községben, utolsó posta Sztrópók, éldgel Czim-bala Anna. Szegény tót asszony, két lánya van, Marka és Hanka, akik odahaza éldgelnek, míg a férj és apa, Czim-bala Mihályt kivándorolt Amerikába. Nem az első és nem az utolsó sárosmegyei tót, akivel ez megtörtént. De Czim-bala Mihályt tragikus sors érte. Pittsburg acélműhelyeiben két év előtt vas-oltvasztás közben halálos baleset érte. Ott temették el a duquesnei temetőben. Pataki községben pedig Czim-bala Anna, a kis Marka és Hanka ez év október harmadikán egy furcsa borítékú, nyomtatott betűs levelet kapott. Benn az írás géppel írva, angolul. A „Pesti Napló”-nak küldték be az angol levelet s mi olyan érdekesnek tartjuk, hogy a nagy nyilvánosság elé visszük. A levél nyomtatott részén ez olvasható: Carnegie Relief Fund, office; Carnegie building, Pittsburg, Pa. Tehát a pittsburgi Carnegie-épületben levő Carnegie-segítőtálap küldi a következő levelet:

Tisztelt asszonyom! Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy arról értesíthetem, hogy a Carnegie segítő-egyesület intézősége hétszáz dollárt küld kárpótlásul halott férjéért, Czim-bala Mihályért [másképpen Mike Simbala], aki a duquesnei Works of Carnegie Steel Company kohómunkása volt és 1905 június hatodikán baleset következtében meghalt. Ez a pénz kizárólagosan a maga és gyermekei: Anna és Mária szükségleteire fordítható.

M. Andrew Carnegie nemeselekűsége alapította ezt a segítő-alapot, mely ezt a pénzt kiutalványozza és ezért csakis neki tartozik köszönettel, nem pedig a társaságnak. Ez alap segélyezési ajándékok s azoknak, akik jótéteményeiben részesülnek, semmi törvényes joguk nincs.

A mai nap folyamán bankunk utján: Fideliy Title and Trust Co. és a new yorki Knauth, Nachod és Kuhne bélyegzésével feladtam ezt az összeget és a pénzt az utóbbi ügynöke fogja át-szolgáltatni, aki két nyugtát fog kérni az összegről, az egyiket a mi számunkra, a másikat pedig az ő cégének a készpénzfizetéséről, amely a bank átutalási levonásával körülbelül négy és fél dollárral lesz kevesebb a fentjelzett összegnél. Tessék aláírni a nyugtát, a mint ezt már jeleztük és se az ügynöknek, se másnak nem szabad ezért jutalekot elfogadni, miután ezt mi előre elintéztük Knauth, Nachod és Kuhne

urakkal az átutalási költség levonásával, amint ezt már fentebb megmagyaráztam. Ha másképpen akarnának eljárni, utasítsa vissza és tegyen róla részletes jelentést.

Nagyon lekötelez velem, ha értesít róla, pontosan történt-e az ajándék kifizetése e levél értelmében.

J. B. Erskine,
Assistant manager.

Carnegie jótékonyága tehát körülbelül 3600 koronát juttat Czim-bala Annának és a két árvának. Két esztendő múlva jön a pénz a messzi Amerikából és jön ez a pontos, pedáns és udvarias levél. Nem nézik, ki írja, nem nézik, kinek írják. *Hangja és formája kifogástalan, mintha nem egy szegény, irni, olvasni tudó nem is tudó tót asszony küldene.* HA MAGYAR MUNKÁST ITTHON ÉR HALÁLOS BAL-ESET, KÜLDENEK-E ILYEN LEVELET, FIZETNEK-E 3600 KORONÁT?

Ismétljük, nem mi írjuk ezeket. Nem mi fűztük hozzá a befejező megjegyzést. A Pesti Napló tette. De kérdezzük: csoda-e, ha a magyar munkás idekivánczozik Amerikába?

RUDNYÁNSZKY ELFOGATÁSA.

Felháborító dolog történt.

Még szombat délelőtt az a hír járta be a new yorki magyar negyedet, hogy Rudnyánszky Gyulát, a jeles magyar költőt, a bevándorlási hatóság New Yorkban a 109-ik utca 20. szám alatti lakásán letartóztatta azon vád alatt, hogy az Egyesült Államok bevándorlási törvényeinek megszegésével lépett az Egyesült Államok földjére. A vád azt is beszélt, hogy Rudnyánszkyt két magyar újságíró szerkesztő jelentette fel a bevándorlási hatóságnál. Ez utóbbit nem akarjuk elhinni, mert a spicizkedés annyira távol esik a magyar embernek becsületétől, hogy mi a gyanuba fogott két újságíró szerkesztőnek a nevét sem akarjuk kitenni.

Tény azonban, hogy Rudnyánszky Gyulát letartóztatták, átvitték a bevándorlási szigetre, ahol Watchorn Róbert bevándorlási főbiztos kijelentette, hogy a vizsgálatot Rudnyánszky ellen megjeztették és a vizsgálat eredményét Washingtonba küldik, ahol a kereskedelmi miniszter fog dönteni afelett, vajjon Rudnyánszky Gyula megmaradhat-e továbbra is az Egyesült Államokban, avagy visszatolonozzák-e őt Magyarországra.

A vizsgálat alkalmával Rudnyánszky hivatkozott arra, hogy közel kétezer verset írt a magyar szabadságról, köztük egyet „Ferencz József öklé” című alatt. E költeménye miatt Fejérváry báró távolította őt el Magyarországból s vette meg számára a jegyet a Carpathia hajóra, amelyen idejött.

Rudnyánszky az ő idejövetelekor mindjárt Clevelandba ment, ahol a Szabadság-ot szerkesztette. Körülbelül másfél év előtt megvált a Szabadságtól, New Yorkba jött, ahol ez évi márczius 15-én kiadta az „Amerikai Hírlap” című hetilapot, melyet azonban csak néhány hónapig bírt fentartani.

Néhány hét előtt az a hír járta, hogy feleségével, Réthy Laurával és három gyermekével visszamegy Magyarországra.

A New York Herald vasárnapi száma foglalkozik Rudnyánszky ügyével. Az egyik reporter meginterjúvolta őt és Rudnyánszky azt mondta, hogy a feljelentés magyar újságírók részéről történt, akiket a szerkesztőre vezetendő vissza.

Hogy az ellene emelt vád miben áll, eddig kitudni nem bírtuk. De bármivel vádolják őt, a magyar nemzet egyik előkelő napszámósának meghurcoltatása nem válik a dicsőségünkre. Ha Rudnyánszky kinevezésének és volt emberiből hibái, a kivételes ember kivételes elbírálásra tarthat igényt.

Reméljük, hogy akadtak befolyásos magyarok, akik Rudnyánszky érdekében a kereskedelmi miniszternél Washingtonban közbelépnek.

MOLNÁR FERENCZ LEVELE.

ZÁRSZÓ A TULSOKAT HANGOZTATOTT „ÖRDÖG”-ÜGYBEN.

Valahányszor kezembe veszek egy amerikai magyar lapot, az „Ördög”-üggyre vonatkozólag eszembe jut Jancsi honfitársunk, akinek Mariska felesége tulsokat fecsegett. Egy éjszaka Jancsi honfitársunk kissé boros fövel állított be a lakásába. Mariska persze szószönel fogadta őt. Jancsi lefeküdt és jóízűet horkolt. Mikor reggel felébredt, Mariska néelve persze megint mozgott. „Az Istenért, Mariska, — kérdezte a megremült Jancsi, — még mindig beszélsz, avagy már megint beszélsz?”

Az „Ördög”-üggyben sem tudnak az amerikai magyar lapok megpihenni s az olvasó, kézzhez véve az ilyen lapot, velünk együtt felsóhajt: Még mindig az Ördög-ügy, vagy már megint?

Részemről szivesebben lemondanék már arról, hogy azzal az ügygyel foglalkozzam, amelynek én és velem együtt más újságíró a kelleténél nagyobb fontosságot kölcsönözöttünk. Itt, amint ezt maga Molnár Ferencz a Népszava október 26-iki számában megjelent levelében mondja, két üzletembernek üzleti dolgáról van szó, amelyről Molnár Ferencz szórul-szóra mondja: *Soha életben nem jutott volna eszembe az, hogy az amerikai „Ördög”-üggybe a magam szerény szarával beavatkozzam, mert úgy gondoltam, hogy nem ilendő dolog az írónak a munkája körül támadt üzleti zűrzavarban résztvennie.*

Ezt mondtam én is akkor, amikor a harez az Ördög körül megindult s a mikor egyes emberek minden áron bele-vonták Molnár nevét a piaci lármába. De belevonták s így távolról sem veszem rossz néven Molnár Ferencztől, hogy megnyilatkozott. Sőt ellenkezőleg. Hanem elvártam volna tőle, hogy megnyilatkozása előtt nézzen a dolgunk mélyébe s aztán verje el a port azoknak hátán, akik rászolgáltak, akik az ő nevét piaci botrány központjává tették.

Molnár ur kinyilatkoztatja, hogy Savage megszerezte az előadás jogát. Helyes. Ebben nem kételkedtem senki. De Molnár ur és Savage kételkednek abban, hogy Fiske és Konta urak megszerezték a jogot.

Ezek az urak Valentin Lajostól szerezték meg a jogot. Ennek a jognak át-ruházására Valentin Lajos fel van hatalmazva, fel volt hatalmazva. Így van ez feltüntetve a könyvön, amely Budapestben megjelent.

Ámde Molnár Ferencz ur azt állítja, hogy ez a meghatalmazás csak a magyar vidéki színpadokkal szemben áll. Meglehet, hogy Molnár és Valentin urak között ilyen megállapodás jött létre. De ez a megszorítás a könyvön nem olvasható s így mindenki, aki Amerikára a jogot megszerezni akarta, természetesen Valentinrel és CSAKIS Valentinrel léphetett érintkezésbe.

Molnár ur azt mondja a levelében, hogy az amerikai jogról Valentinrel soha életében még csak nem is beszélt. Én feltétlenül elhiszem azt, amit Molnár ur mond. Amikor azonban ezt elhiszem, rá kell sütnöm Valentinre, hogy botrányosan hazudott. Mert Valentin ur szórul-szóra mondja 1908. évi januárius 26-án keltezett levelében: **TEGNAP BESZÉLTEM MOLNÁR FERENCZ-CZEL, ELŐADTAM NEKI LEVELEKNEK TARTALMÁT AZ „ÖRDÖG” CÍMŰ DARABJÁNAK ANGOL NYELVEN VALÓ ELŐADATÁSA IRÁNT. MOLNÁR A LEGNAGYOBB KÉSZSÉGGEL ADTA BELEEGYEZÉSÉT AHHOZ, HOGY EZEN MŰVÉLT NEW YORKBAN ÉS IGY AMERIKÁBAN ELŐADASSAD...**

Molnár ur ezzel szemben most, a fentemlített levelében mégis azt állítja, hogy „soha életben még csak nem is beszéltem Valentinrel az amerikai jog-

ról”. Ha tehát Molnár ur igazat mond, amint hogy én elhiszem, hogy igazat mond, akkor ugyanaz a Valentin, aki Molnár ur könyvében mint Molnár ur képviselővel megbízott ügynök van feltüntetve, botrányosan hazudott. Őt vonja tehát Molnár ur felelősségre, nem pedig azokat, akik Valentinrel, mint az ő megbízottjával tárgyaltak s akik jóhiszemmel és jóindulattal mentek bele a dologba.

Ez ügyben különben vizsgálatot indított az amerikai színgazgatók testülete s e testület elé terjesztette Savage is, Fiske is az ő jóhiszeműségének bizonyítékait. Ennek a testületnek döntésében meg fog nyugodni a két szóban forgó színgazgató s megnyugodhat abban az „Ördög” zseniális szerzője is, aki különben, mint ezt a „Bevándorló” jelentette, odahaza találkoztott Konta Sándorral s így meggyőződhetett arról, hogy amennyiben ennek az üggynek van emberáldozata, úgy semmi esetre sem Molnár Ferencz az áldozat.

Singer Mihály.

MAGYAR SZTRÁJKOLÓK.

A clevelandi magyar lapok szedőinek állásfoglalása.

Elszorított dolgot jelentenek a magyar Debreczenből. Azt, hogy magyar munkások minden kénszerítő ok nélkül ellenséges álláspontra helyezkedtek munkaadóikkal.

Ugy a Szabadság, mint a Magyar Napilap szedői oly követeléseket támasztottak, amelyeket nevezett lapok tulajdonosai teljesíteni képesek nem voltak. A munkások abban hagyták a munkát s a lapok egyelőre nem jelennek meg a szokott tartalommal.

Hisszük, hogy a magyar olvasóközönség elnézéssel lesz az érdekelte lapok tulajdonosaival szemben, míg a rendet helyreállíthatják. A magyar munkások pedig ne felejtsek el azt, hogy nekik is tekintetbe kell venni a munkaadók jogos érdekeit, ha azt kívánják, hogy a munkaadó tekintettel legyen a munkás jogos követeléseire.

MAGYAR ISKOLA.

A new yorki reformátusok hazafias mozgalma.

A new yorki 14-ik utca magyar ref. egyházközség ingyenes magyar iskolát nyitott. Ez iskola javára rendezett vasárnap délután a Webster Hallban hangversenyt, amelyre lapunk jövő számában bővebben visszatérünk, de a melyről már most kijelenthetjük, hogy minden tekintetben fényesen sikerült.

Igazán előkelő közönséget láttunk ott, mely meleg érdeklődéssel van az új magyar kulturális intézmény iránt.

A szereplőknek működését lapunk jövő számában fogjuk érdeme szerint méltatni. Kiemeljük azonban már most, hogy Fejér József zenekara igazán művészi színvonalon állott, hogy Thury Ilona és a Serly-nővérek sok élvezetet nyújtottak a közönségnek, mely nem is fukarkodott a tapsokkal.

Alkalmi beszédet Singer Mihály, a Bevándorló szerkesztője mondott.

ÚJ REGÉNYÜNK.

Lapunk jövő számában kezdjük meg Pékár Gyula „LIVIO FÓHAD-NAGY” című, érdekfeszítő regényének közlését.

Új regényünk megkapó mozzanatokban gazdag, melynek folytán az olvasó érdeklődéssel fogja várni a regény-folytatásokat.

irányának, ezéjének megváltoztatására, mert népünk már kezdett lánongani, de hasztalan volt minden törekvésünk.

A röpirat, amint ezt „A Nap”-ban olvassuk, foglalkozik Ortinszky püspök multjával is, s habár A Nap szintén felháborodik velünk együtt azon, hogy „Ortinszky még mindig a körünkben van” s „hogyan elnehezíti próbáinak tiltakozni vallásukhoz és nyelvükhöz ragaszkodó munkás, amerikai véreink”, hozzáfűzi ezt a megjegyzést: „Igaz, hogy a taktikájuk is rossz. A szenzációs röpirat névtelenül jelent meg, névtelenül küldték el A Nap számára. Holott ilyen súlyos rágalmat, ilyen életbevágó vádatat még se lehet névtelenül, felelősség nélkül kidobni a világba.” És ebben mi is, akik elejétől kezdve állást foglaltunk Ortinszky ellen és lapunkban védtük a görög katolikusok igazát, kell, hogy igazat adjunk budapesti lapjáról. A névtelen röpiratokat ártaunk az igaz ügynek. Valamint azt sem találjuk helyénvalónak, hogy Ortinszky elmeállapotát, multját fessegetik. Nekünk csak Ortinszky jelen működéséhez van közünk. Ez a működés magyarságunk, veszedelmes s így a magyar kormányának kötelessége a püspök eltávolításáról gondoskodni, ha ugyan törődik a magyar kormány az Amerikába szakadt görög katolikusok dolgával.

CLEVELANDI MAGYAR ATHLETÁK. A clevelandi magyar athleták klubja november elsején a Good Fellow Hallban táncmulatságot rendezett, amelynek nagy sikerét csak az tette kétséssé, hogy a terem nem bírta befogadni a nagyszámú közönséget. Az athleták okulni fognak ezen s a jövőben nagyobb termet fognak kibérelni mulatságaik számára.

MAGYAR POETRY. Az amerikai magyarság irodalmi eseményét ünnepelehet. Egy vaskos kötetet ajándékozta meg őt William N. Loew new yorki honfitársunk, a jeles műfordító. Magyar Poetry egy ötszáz oldalra terjedő vaskos kötet, mely zamatot angol nyelven s igazi költői ihlettel adja vissza Magyarországot legjelesebb költőinek legjobb költeményeit angol nyelven. Egy ötszáz oldalas verskötetet, mely hivatalosan az amerikai nép figyelmét a magyar nemzet szellemi életére irányítani, nem lehet és nem szabad egy rövidke cikk keretében eltemetni. Megérdemli az a könyv, hogy teljes érdeme szerint méltányoljuk. És meg fogjuk eszelekedni rövid időn belül. Ma csupán fel akarjuk hívni a figyelmet erre az értékes munkára, mely az Amerikai Ma-

Zelma komolyan — olyan furcsa ez a fiu, hogy nagyon tartok tőle, hogy egy kicsit beléje szerettem!...

Vámosi Alfréd és mlle Lange különös viszonyáról azután is sokat beszéltek még a gavallér-világban. Ennek a viszonyának csak a külsőségei voltak köztudomásúak, de hogy lassan-lassan minő belső átváltozások történtek e viszony körül, senki sem sejtette. A külsőségek ugyan elárultak valami fordulatot, de senki sem ítélte meg helyesen a megváltozott helyzetet. Csak annyit láttak, hogy mlle Lange egyszerre váratlanul szelnek eresztette valamennyi udvarlóját, az öltözködésében egyszerű lett, viselkedésében pedig díszkrét s tisztességes. A sok barát közül csak Vámosi maradt meg mellette.

A tapasztalt vén róka mosolyogtak: — Huncut ez a nő, — mondották — teljesen lépre akarja vinni ezt a fajnőket. Csak tán nem akarja elvéteni magát vele?

A külsőségek nem árulhatták el az igazi helyzetet. Vagy ki hitte volna el, hogy a volt orfenn-csillag az őrzőnégyes rabja lett a fajnőknek? Hol kezdődött ez a szerencse, nem tudhatta ő sem. Vámosi Alfrédnek igaza volt. Az a megkülönböztetett tisztelet, amelylyel ez iránt a rossz nő iránt viseltették, kezdte nyugtalanítani azt. Az csókok, a miket a kezére lehelt, éjnek idején égetni kezdték a nőt ágyában. A vér az arczába tolt, előntötte egész hideg testét. Láz gyötölte.

Másnap, mikor a férfi meg akarta csókolni a kezét, elkapta és odatartotta neki a száját. A férfi azonban erre gyöngyöden, tisztelettel megcsókolta a homlokát. Aznap éjjel már a homloka is lángolt.

És ez így ment heteken át. A nő mindjobban beletűzte magát abba a vágyába, hogy a férfi szenvedélyét a többi férfi szenvedélyének mértékéig fokozza. De hiába volt minden. A férfi nem reagált semmiféle támadásra. Egyszer aztán a nő dühösen, vad elkésere-

gyar Népezeva kiadásában jelent meg izléses alakban és jó papíron. Az említett lapnál meg is rendelhető. Ára? NAGY DÉNES URNAK, NEW YORK. E helyütt felelünk a levelére: Ön, uram, megfelelkezett arról, hogy a mult levelét — SZABÓ DÉNES névvel írta alá. Ön nyilván annak az urnak szolgálatában áll, aki ellen bennünket ugratni akar. Bennünket ugratni nem lehet. Amit ön Kovács Lajos new yorki magyar plébános ellen MEGBIZÁSBÓL ír, az első betűtől az utolsó betűig való igaz. De ezt az igazságot mi akkor fogjuk felderíteni, amikor nekünk tetszik, amikor mi látjuk jónak, nem pedig akkor, amikor ön előttünk ismeretes czélekből — ugratni akar. Mondja meg megbízójának, hogy az Isten malmait lassan örölnék ugyan, de biztosan.

KIS TÜKÖR.

Aki némán is győz.

A szövetséges bíróság előtt történt, hogy egy 17 esztendő fiatal fiú, aki becsületstörtéti tartalmu levelezőlapot írt, elítéltek egy esztendő börtönre. Hiába hivatkozott a fiu ügyvédje az enyhítő körülményekre, a bíró hajthatatlan maradt.

Véletlenül a tárgyalási teremben volt Koenig Sámuel is, a most megválasztott New York állami miniszterelnök, akinek tudvaleg öle őriási befolyása és tekintélye volt már akkor is mindenütt.

Mikor megtudta a dolgok állását, látta, hogy ez a szegény kis zsidófiu igazán csak áldozata a kéréhetetlen törvénynek. Az ítélet azonban ki volt már mondva, visszazívni nem lehetett.

Koenig tehát egyszerűen odaállt a rádlott háta mögé s mikor a bíró, a hajthatatlan bíró meglátta őt, hirtelen így szólt:

— Büntetése idejét javítóintézetben töltheti és jó viselkedésén két hónap alatt kijöhet.

Koenignek, mint néma fiskálisnak ez volt a legnagyobb diadala s ezért is kapott legszebb honoráriumot a zsidó fiu apja kezét csókolt neki a tárgyalóteremben.

Az orvosság.

Egy new yorki magyar honfitársunk megbetegedett. Nem tudott dolgozni sem. Kénytelen volt otthagyni az állását. Aztán keresett orvost.

Hosszas tanácskozás után elment egy egyetemi tanárhoz. Kapott orvosságot. Aztán sem érezte magát jobban. Irt

déssel vetette magát az ölébe. A férfi nem taszította el, hanem gyöngyöden simogatni kezdte a haját, mint a kis lányokét szokás.

Aznap éjjel mlle Lange ágyában fekvé sokáig bámult nyitott szemmel a sötétségbe. Addig bámulta a sötétséget, amíg a szemébe könyves fátol ereszkedett. Mikor pedig delután a férfi jött, kihívón mondta neki:

— Maga nagyon ostoba, kedves barátom. Hiszen tudja, hogy én nem tettem semmiféle ártatlansági fogadalmat. Miért nem él a jogaival?

— Hagyjuk ezt!
— Azért sem hagyjuk! Tudja meg, hogy amíg maga itt sóhajtozik a lábaimnál, ezer barátom a karjaimban mulat. Miért nem lesz az ezeregyedik? Vagy, ha akarja, az egyetlen?

A férfi szomorúan rázta a fejét:
— Ne beszéljünk erről!

A nő dühbe jött. Toppantott a lábával és az ajtóra mutatott:
— Fajánkó! Menjen!

A fajánkó tiszteletteljesen meghajtott magát és távozott. Estére azonban már hittta vissza a nő levele:
— Még egy kérdésem van magához — hangzott a levél. — Jöjjen!

Persze sietett. Mikor belépett a nőhöz, az nyakába vetette magát, ölelte, csókolta és szenvedélyesen, vadul sutogta a fülébe:
— Szeretem, szeretem...

A férfi lehajolt és hálásan, de kimért tisztelettel megcsókolta a kezét.
Erre már kitört a nőből a harag. Szinte rikácsolva kiáltotta a férfi felé:
— Mit akar tőlem? Miért aláz meg? Most már tisztában vagyok magával! Ha szeret, miért nem tesz úgy, mint mindenki? Hanem maga annyira megvet, hogy nem akar még a szeretőfély se tenni. Elég! Megaláztatni magam nem engedem! A megvetését nem tűröm el! Egye meg a millióit! Ennyire még nem vagyok! Takarodjék!

És vadul tépte fel a kifelé nyíló szalonajtót.

hát haza a bátyjának, aki egy alföldi nagyvárosban orvos.

Aztán sokáig nem mutatkozott. Végre egy barátja előtt különösképpen tetszett a dolog. Elment hát hozzá.

Bekopogtat.
— Lehet!

Belép. Honfitársunk hasonfekve jávalban falatozik szalonnát fohagymával.

— Mit csinál?
— Kurát tartok.

— Tessék?
— Igen. A bátyám írta: „egyél szalonnát fohagymával és fekdj hason”.

Hát én azt cselekszem. Eszem szalonnát fohagymával és fekszem hason. Ezért nem mehettem eddig is önköz! — szólt és visszafeküdt a dívánra hasra és evett tovább szalonnát fohagymával.

Rizsák János diadala.

Aki valaha Passaicban „dundi”-ban járt, lehetetlen, hogy ne látta volna, vagy a figyelmét fel ne hívták volna a második utca egy nagy sárga házára. Hát ennek a sárga háznak az a nevezetessége, hogy „fehér ház”-nak hívják és hogy Rizsák János bankár lakik benne.

Vannak Passaicban, akik csak erről az egyetlen „fehér ház”-ról és annak lakójáról tudnak. A washingtoni fehér házról nem hallottak még soha.

Egyik passai honfitársunk a minap polgárossá akart. Bemagolta hát azt a sokszor ajánlott és nyomtatásban is megjelent 12 kérdést s aztán, mint aki biztos a dolgában, elment vizsgázni az Egyesült Államok alkotmányából.

Történt azonban, hogy neki véletlenül egy 13-ik kérdést adtak fel, mely így hangzott:

— Ki lakik a „fehér házban”?
Honfitársunk ötölt-hatolt, nem tudta mire vélni, hogy ilyen nagy tisztesség éri az amerikai magyarságot, de azért bátran kivágta:
— A „fehér ház”-ban Rizsák János bankár ur lakik!

Akra.

AMERIKAI POLGÁRJOG.

A legújabb szabályok a megszerzés dolgában.

[Második és befejező közlemény.]

Költségek.

Az első papir kivétele egy dollárba kerül. A második papir két dollárba. A végső papirért, vagyis a polgárossátról szóló okmányért szintén két dollárt kell fizetni.

Midőn a folyamodó a második papirért jelentkezik, letétbe kell helyezni egy bizonyos összeget, melyből a tanudíjakat lehesse fizetni; körülbelül 50 centet számítanak egy személyre. Ha a tanak a díjakat nem kívánják, a folyamodó a pénzt visszakapja, midőn a honosításról szóló okmányt kiadják.

Névváltoztatás.

Midőn a polgárossátról szóló okmányt a bíró kiállítja, a folyamodó kérheti egyszerűen az engedélyt arra is, hogy nevét megváltoztathassa. Ha erre elfogadható okot tud felhozni, a bíró a névváltoztatást megengedi, s ez esetben a polgárossátról szóló okmányt is az új névre fogják kiállítani.

Kivétel.

Az új törvény értelmében mindenkinek kell tudni angolul, aki a polgárosságot elnyerni óhajtja. Azonban azok, akik az első papirt 1906. szept. 27-ike előtt vették ki, ettől számított két éven belül megkaphatják a második papirt akkor is, ha nem beszélnek angolul. 1908 szeptember eltelté után azonban mindenkinek kell tudni angolul, aki a polgárosságot követő 30 napon belül nem állítanak ki polgárossátról szóló okmányt. New York államban csak az szavazhat, aki a választást megelőzőleg 90 nappal polgár lett.

Anarkhista, vagy oly egyén, aki valamely államfő megölését elvből helyesli, polgár nem lehet.

Néma egyének is elnyerhetik a polgárosságot, bár ezek természetesen nem beszélhetnek angolul, ha minősítésük egyébként megfelel.

Farmerok, vagyis oly egyének, akik az Egyesült Államok területén gazdálkodás czéljából letelepsznek s a kormánytól földet kapnak, vagy vásárolnak, lehetnek polgárok akkor is, ha nem beszélnek angolul.

A polgárossátról szóló okmány érvénytelenné válik, ha annak tulajdonosa az okmány kiállításától számított öt éven belül az országot elhagyta, kivéve,

AMERICAN AGENCY FOR THE ASSOCIATED WINE GROWERS AND EXPORTERS OF HUNGARY.

TEL.: 4040 ORCHARD.

A Magyarországi Bortermelő és Borkereskedők Országos Szövetsége tisztelettel értesíti összes vevőit, hogy az általa Amerikába importált

MAGYAR BOROK, PÁLINKANEMŰEK ÉS LIKÖRÖKRŐL

szóló új nagy árjegyzékét most adta ki.

Levélbeli megkeresésre szívesen beküldi az árjegyzékét a vállalat new yorki kirendeltsége.

Levélczim:

LEOPOLD MOLNÁR, Pres.
200 E. 10th ST., NEW YORK CITY.

ha az eltávozás valami kellő indokból, s csak rövid időre történt.

Aki az Egyesült Államok hadseregében szolgált, a hadseregből való elbocsátásakor polgár lehet akkor is, ha nem vette ki az első papirt.

Fontos megjegyezni valók.

Mindazok, akik polgáruvá óhajtanak lenni az Egyesült Államoknak, jól teszik, ha különösen a következő pontokat jól megjegyzik maguknak:

1. Midőn az első papirért folyamodnak, pontosan ugyanazon nevet kell bemondani, amely alatt az Egyesült Államokba való megérkezésükkor ismerték őket.
2. Nem szabad elfelejteni a hajó nevét, amelyen érkeztek, s a megérkezés idejét.
3. Az új törvény szerint azoknak is meg kell szerezni az első papirt, akik 18 éves koruk beteltele előtt érkeztek Amerikába.

Az új törvény nem kívánja, hogy a bíró a folyamodót megvizsgáltsassa az alkotmányból, de ki kell próbálnia az illető angol tudását azáltal, hogy kérdéseket intéz hozzá angol nyelven az Egyesült Államok kormányrendszeréről és törvényeiről.

Ligeti Imre.

GYÁVÁK A MAGYAROK.

Egy osztrák kapitány szemtelenkedése.

A budapesti A Nap-ban olvassuk: Bécsben és Ausztria egyéb garnizonjaiban nyíltan szidják a magyarokat s az ott szolgáló magyar fiúknak ugyan csak kutyá dolguk van. Alkoholista cseh kapitányok, tejelepszajú hadnagyk, nagyhasu generálisok büntetlenül rugják és szidják véreiket. Az osztrákok felháborító szemtelenségének ordító példája annak a megkerült kapitánynak a gyalázatosága, amiről most értesül „A Nap”.

A bécsi 25-ik vadászszázalójnál sok magyar önkéntes szolgál, akik állandó mellőztetésben és lenézésben részesülnek. Ennek a zászlóaljnak önkéntesi iskolájában történt meg a hallatlan eset. Az önkéntesek századparancsnoka a katonai taktikáról tartott előadást az iskolában.

— A katonáknak bátraknak kell lenni a háboruban — mondá a tiszt — bátrabbaknak, mint a magyarok voltak negyvennyolcban. A magyarok gyávagságból hátat fordítottak az ellenségnek.

A magyar fiúknak arczukba szökött a vér erre a hazug és szemtelen inzultusra. De senki sem mert tiltakozni a kapitány rágalmai ellen, mert a legesekélyebb ellenmondásnak is szigorú büntetés lett volna a jutalma. A cseh, német, morva, oláh és horvát önkéntesek vigyorogva összenéztek, a kapitány pedig tele szájjal magyarázott tovább és nem vette észre senkiesem, hogy némelyik magyar fiúnak tehetetlen dühében összeszorult az ökle és köny szökött a szemébe.

A dicős osztrák ármádia, amelyet annyiszor elpáholtak már s amely minden lehető alkalommal vad futással menekült a harci babér elől, sohasem fogja megtanulni, hogy mi az az észszerűség.

MEGHALT A KACSAÉRT.

A kis cseléd tragédiája.

A következő megható kis dolgot írják hazulról:

A kis Eszter, Elek Eszter, egy kis cselédleány volt. Szeghalmon látta meg a gyönyörű napvilágot és Rákosszabán hagyta itt ezt a tölbe szakadt bolond öszi világot. Tizennyolczadikán, a kora reggeli órákban, egy kacsá miatt.

A kis Eszter hajnalban felkelt és kiment a kamrába, hogy megtömje a kacsákat. Az álom egy kicsit még ott lappanghatott a szemében, a teste alighanem még visszászóvargott az ottha-

gyott fekhelyre, de azért a kis Eszter csak tömte, tömte a kacsákat. És egyszer csak halálos rémület nyíllalott be az ő félsz cselédj szívébe. Egy kacsából kitémte a lelkét, egy kacsá megfulladt a keze alatt.

A kis Eszter, Elek Eszter, úgy érezte, hogy itt a vég. Ha a kacsá meghalt, akkor mit keresen ő többé a világon. Ki láthat bele egy be egy ilyen kis cseléd lélekbe, hogy egészen felfogja azt, ami aztán történt. A kis Eszternek besötétült az ég, ítéletet mondott a kacsatragédiában és — felakasztotta magát. Mire urnöje, Hajdu Imréné, törvényszéki bíróné, utána nézett, már ott lógott a kamrában a kihült teste. S mellette ott hevert a másik tetem, a kacsáé. A többi kacsá pedig ott hápogott valahol, hangosan, gondtalanul, mondhatni érzéketlenül. Mintha ezen a szomorú hajnalon semmi sem történt volna.

ÁLLANDÓ MÉZESHETEK.

Egy patikárius házassági regénye.

Érseksujvárt, a kedves és unalmas kis felvidéki várost most egy kevésbé épületes, de annál bonvolultabb és érdekesebb válóper tartja izgalomban. A válóper első fejezeteiről nemrégiben szó esett már a Bevándorló-ban is. Szerepeltek benne Duschek Oszkár gyógyszerész, a férj, a szép Duschekné, vagyis a feleség és egy járásbíró, akinek Duschekék válóperét kellett volna tárgyalni, de nem tárgyalta, mert a férj részrehajlással vádolta meg. Ebből nagy bonnyodalom támadt, a bíró tiltakozott a vád ellen, a patikáriusné pedig az ellen, hogy Duschek őt kikapós élttel gyanúsította meg. Azt állította, hogy a felesége, aki morva származású, a bírónőhöz és senki máshoz nem volt morva. Csak öhozzá volt morva, sőt nagyon is morva.

Ez a dráma első fele, de most jön a komolyabbik rész. A szép és elvált Duschekné is nyilatkozik. Még pedig így:

— Igaz, kérem, hogy én morva leány voltam, de, mint asszony megszűntem morva lenni. Jó feleség és jó magyar asszony lettem. A férjem, a volt férjem apróhirdetés utján vett el. Mondhatom, teljes mértékben blamáta a lovagias magyar férfiakat. Alig, hogy megérkeztem Érseksujvárra, magamra hagyott a hideg, fűtetlen lakásban és sietett a patikájába, ahol azonnal a pult mellé állt és késő éjjelig ott tartózkodott. Másnap korán a patikába rendelt s nekem naphosszat edényeket kellett fényesíteni, akárcsak a laboránsnak. Így teltek el a mézesheptem. Később megtudtam, hogy Duschek ur nemcsak patikárius, de a legnagyobb mértékben kikapós patikárius volt. Mert már házasságunk első napjaiban permanens mézesheptekkel boldogította önmagát. Tudniillik már a mézesheptem elején felmelegítette a volt gazdasszonyával régebben lezajlott mézesheptet s ezzel végképpen megmérgezte a család boldogságomat. Válóperit indítottam ellene, Duschek ur pedig boszúból hűtlenséggel vádolt meg, sőt a járásbíró is meggyanúsította, mintha részrehajló lett volna az én javamra. Kérem, én nem vagyok morva, senkihez sem voltam az, de mondhatom, hogy a morva férfiak különbek, mint sok magyar férfi. Köztük Duschek ur is, aki női becsületemet nagyon olecsónak taksálta, olecsóbbnak, mint a fogpórt, a kölni vizet, vagy az antipirint, amiket a patikájában árusít...

Ebből látni, hogy az ügy a lehető legkomolyabb. A legsúlyosabb vád — a permanens mézesheptek csodálatraméltó, de valóok gyanánt szolgáló vádja — már egymagában is elég súlyos dolog, s éppen elegendő arra, hogy a legmorvább nő se legyen morva az ilyen tehetős férjhez.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN.
Szerkesztő és kiadó: SINGER MIHÁLY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 EAST 13th STREET, NEW YORK.
Telefonszám: 4350 ORCHARD.

Clevelandi irodánk:
4813 Portland Ave., Cleveland.
Irodavezető: Braun Ferencz.

Trentoni iroda: 517 S. Broad Street.
Irodavezető: Tóth Béla.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre..... \$3.—
Egyesült Államok egész évre..... \$2.50
Magyarország egész évre..... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of Immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY.
Edited and published by: MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York.
Telephone: 4350 ORCHARD.

Cleveland offices: 4813 Portland Ave.
Manager: Frank Brown.

Trenton offices: 517 S. Broad Street.
Manager: Adalbert Tóth.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year..... \$3.—
For the United States, 1 year..... \$2.50
For Hungary, 1 year..... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905,
at the Post Office at New York, N. Y., under
the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

— A hazai lapok minden megjegyzés nélkül közlik a hírt, hogy Szerepen egy volt negyvennyolcas nyolcvanötöces korában felakasztotta magát. Öngyilkos lett, mert nem akart éhen halni.

— Elszomorító dolog ez, de nem meglepő. Mikor megfellebbeztek a negyvennyolcas elvekről, miért ne felelkeznek meg a negyvennyolcas katonákról is?

— A német császár egy new yorki német templomnak harangot ajándékozott, melyet a new yorki német főkonzul a minap adott át a szóban forgó templom lelkesének.

— Közelfekvő a kérdés, hogy a magyar király miért nem emlékezik meg hasonló módon a new yorki magyarokról? Megpróbálta és kudarcot vallott. Küldött egy szegyet a new yorki római katolikus magyarok díszszólvájába. S a new yorki főkonzul a király nevében verte a szegyet a zászló rudjába. S mi történt azután? Korács Lajos plébános kiutasította azt a magyar zászlót királyi szegestül a magyar templomból. Melyik konzul vállalkoznék megint arra, hogy királyi ajándékot nyújtson át a magyaroknak?

— Morset, a jégkirályt, New Yorkban tizenöt évig tartó fegyházbüntetésre ítélték. Amivel azt akarják bizonyítani, hogy Amerikában a törvény előtt mindenki egyenlő. A törvény előtt, igen. De a törvény az ítélethozatal után mégis csak tesz valamelyes különbséget ember és ember között. Morse nem fog hiányt szenvedni a fegyházban, ha ugyan valaha végrehajtják ellene az ítéletet.

— Roosevelt Tivadar, amint kilyé a Fehér Ház-ból, belép a Outlook nevű angol folyóirat szerkesztőségébe. Amivel ez a kiváló amerikai polgár elismeri azt, hogy a tollal csakugy szolgálhatja az ember embereket és nemzetek érdekeit, mint kormányhatalommal. Hanem persze, tollal kell írni.

— Vilmos német császár Ferencz József látogatására Bécsbe érkezett. Egy kábelsürgöny szerint az európai lapok ennek a látogatásnak megint nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak. Közben Berlinben egy lap Vilmos császár lemondását követeli, Bécsben pedig lemondott az osztrák kormány. És még is azt hiszik odaát, hogy fejedelmek intézik a népek sorsát!

— Bryannek, a megbukott demokráta elnökjelöltnek leánya válópert indít a férje ellen. Már rég meg akarta tenni, de félt attól, hogy a családi botrányal kockára teszi apja jövőjét. Most már belátja, hogy azt kockára tenni többé nem lehet, hogy véggéppen eldől.

AMERIKAI DOLGOK.

PANASZOK. Collins J. W., a Panama-csatorna építésénél alkalmazott felügyelő, a nyilvánosság elé lépett és azt mondja, hogy a csatornaépítési bizottság munkálkodása csunya, piszkos dolgokkal van összefüggésben s hogy ezeket a dolgokat igyekeznek eltussolni. Ő azonban már nem bírja tovább tűrni a dolgot és leleplezi az egész társaságot. Collins még a bizottság elnökét, Goethals ezredet sem kíméli, aki azonban már egy alkalommal vizsgálatot rendelt el és a bizottság két magasrangú tisztviselőjét fegyelmi vizsgálat után elbocsátotta. Collins szerint a bizottság jogtalan hasznokat húz a csatornaépítésre folyósított pénzekből, hogy pazar életet élnek a munkákra szánt pénzből. Collins az ő vádjával a nyilvánosság előtt a Hearst-féle lapokban állott elő. Collinsnak hatalmas barátai elő fogják segíteni, hogy vádjai a legilletékesebb helyekre eljussanak.

A JÉGKIRÁLY PÖRE. New Yorkban a múlt héten folyt le a Morse Károly és Curtis Alfréd ellen indított szenzációs bűnpör. Azzal voltak vádolva, hogy megsértették a banktörvényeket, hamis könyveket vezettek stb. Morse mindezeket akkor csinálta, mikor a National Bank of North America hivatalnok volt. Az esküdtek 27 órai tanácskozás után Morset is, Curtis is bűnösnek mondták ki 53 esetben történt csalás stb. miatt. Miután a törvény intézkedése szerint Morse és Curtis minden egyes esetért 5-től tíz esztendői fegyházzal büntethető, könnyen meglehetett volna, hogy a bíró a maximumot alkalmazva 530 esztendői fegyházzal sújtja őket, így azonban Morse csak 15 esztendői fegyházat kapott.

AZ ŐRÜLT RÉMTETTE. Chicago-ban borzalmas gyilkosságot és öngyilkosságot követett el Lynn Katalin. Nagybeteg gyermeke ágya mellett ülve hirtelen megőrült. Örülési rohamában féré borotvájával a szó szoros értelmében feldarabolta a beteg kis gyermeket. Mikor ezt másik gyermeke, egy nyolcesztendő kis fiú meglátta, hangos segítségkiáltással kirohant az utcára. A szomszédok a kiáltásra berohantak, de már későn, mert Lynné időközben öngyilkosságot követett el.

DRÁGA RAKOMÁNY. San Franciscoból most indult el a Sheridan nevű állami szállítóhajó, melyen 719 katona, 110 matróz, 175 utas van. Magával visz továbbá a hajó 6,000,000 dollár készpénzt a Phillipini szigeteket, továbbá élelmiszereket is, mely a szigeteken levő katonaságnak a karácsonyi ünnepekre van szánva.

AZ ÁRULÓ. Lapunk utóbbi számaiban többször említettük, hogy Tennessee államban megindult a hajsz a új lovagjai ellen. Tulajdonképpen azonban még csak most fognak majd hurrok kerülni, mert azokat, akiket eddig letartóztattak, bizonyítékok hiányában fel kellett menteni, illetve szabadon bocsátani. Most azonban, mint Nashvillből sürgönyözik, az „új lovagjai” társaság titkára, Pride Ella asszony 50 levelet adott át a bíróságnak és egyidejűleg terhelő vallomást is tett. Az „új lovagjai”-nak letartóztatása a napokban már várható.

ÚJ ARANYPÉNZ. Az Egyesült Államokban új 2 és féldolláros és 5 dolláros aranypénzeket bocsátottak forgalomba.

LÉLEKJELENLÉT. A Pennsylvania állambeli Wilkesbarreban egy 1000 láb mélyen fekvő bányá felhúzógépeinek kezelője bánulatos lélekjelenléttel tudta megmenteni a saját s a felhúzógépben ülők életét. Mikor a gépet lent a bányában megindította, észrevette, hogy nem tudja sem szabályozni, sem pedig megállítani. Ki voltak a géphez ülők annak téve, hogy fent nekivágódnak a tetőnek s aztán lezuhannak. A gépkezelő azonban megírte lélekjelenlétét és ellenárammal el tudta érni azt, hogy mikor fenn voltak, akkor ismét lementek s így jártak addig fel és le, míg odafönn észrevették és elzárták az áramot. Ekkor másztak ki a felhúzógép-ből.

BÁNYAROBBANÁS. Az Illinois állambeli Beutonban a Bont-féle bányában robbanás történt, melynek következtében négy ember meghalt.

NAGY CSALÁS. Az Egyesült Államok hatósága New Yorkban egy nagy szabású csalóbandáról rántotta le a leplet, melynek három főemberét már le is tartóztatták. Mexikói aranybányákra a George W. Emanuel & Co. cég részvényeket bocsátott ki. A részvénytársaságot 152,000,000 dollár részvénytőkével alapították meg s a részvényeket

hirdetések után sózták hiszékeny emberek nyakába. Hirdetéseikben hivatkoztak a Mutual Trust Co. of Mexikóra, továbbá arra, hogy övek a Dos Estrellas nevű bányá, mely tudvalevőleg Amerika leggazdagabb aranybányája, végül pedig hivatkoztak a Speyer-féle bankra. Mexikóban első sorban is nincsen és nem is lehet Trust Co., így a mexikói Mutual Trust Co.-ra való hivatkozás már csalás. Másodsorban ugyan a cégnek egy Dos Estrellas nevű bányája, de nem az a híres és gazdag bánya, hanem csak egy barlang, melyet a cég a közönség megtévesztése céljából keresztelt el Dos Estrellasnak. A Speyer-féle bankengedély is megvan, de az erre való hivatkozás a czéltől törten, hogy a közönség azt higgye, miszerint a new yorki híres Speyer & Co. bankcégről van szó. A „cég aranybányája” egy 50 láb széles lyuk, melyben két munkás dolgozik. A család sok pénzt szedtek össze.

AZ ORSZÁG URNÓJE.

Taft neje a washingtoni társaságban.

Washingtonból jelentik, hogy az ottani „társaság” a most megválasztott elnök nejétől a washingtoni társadalmi élet fellendítését várja. Bevett szokás szerint az elnök nejét tekintik a társaság vezetőjének, lévén a Fehér Ház a társaság központja.

Taftné asszonynak bő alkalma volt az elnökasszonyi kötelességek tanulmányozására. Férje a kormány tagja lévén, részt vett minden hivatalos ünnepségen s így az „udvari etikett” minden titkát elsajátította.

Az elnökasszony kötelessége, társadalmilag az idegen hatalmakkal a jó viszonyt fenntartani s akik ismerik az új elnök nejét, azt mondják, hogy lebilincselő modora a legkényesebb helyzetekben is át fogja őt segíteni. Ünnepek rendezésében egyszerűen felülmúlhatatlan, habár másrészt kitűnő feleségnek és példás anyának bizonyult mindig.

KUFFLER MIHÁLY ír New Brunswickon és környékén képviseli a „Bevándorló”-t s mint ilyen, előfizetési díjakat felvehet és nyugtázzhat.

Mindenféle HAZAI PERES ÜGYEKET, JOGI, KATONAI, TELEKÖNYVI ÜGYEKET, ADÁSVÉTELI SZERZŐDÉSEKET, VÉGRENDÉLETEKET, MEGHATALMAZÁSOKAT, AMERIKAI UTLEVÉL megszerzését, FORDITÁSOKAT stb. gyorsan és pontosan ellenté.

MAKRAY ALADAR
KÖZJEGYZŐ
327 E. 13th St., New York City.

Tíz éve *hírnél*

Amerikában a legismertebb megbízható bankár és az összes hajó-társulatok ügyvédje

Kiss Emil
Közjegyző
104 Second Ave.
New York

Kejten *arjgyezhet*

John Bozzuffi
Bankár és Hajózási Ügynök
1149 FIRST AVE., NEW YORK.
[A 63-ik utca sarkán.]

Hajójegyeket árusít Európába és Európából. Pénzeket pontosan elküld Európá minden országába. Betétszámlákat nyit felek számára.

DEUTSCH TESTVÉREK
BANKHÁZA
319 EAST HOUSTON ST., NEW YORK.
Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.
Pénzküldemények továbbítására az ő-hazába a legmegbízhatóbb cég.
KÖZJEGYZŐI HIVATAL.
Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kiboztatása és hazaszállítása.
Levélczim:
DEUTSCH BROS.
319 EAST HOUSTON ST., NEW YORK.

A NAGYVILÁGBÓL.

LENGYEL GYŐZÖTT.

Felsőbíróóság felfüggeszti az ítéletet.

Lapunk zártakor érkezett ide a kábelhír, hogy a felsőbíróóság a volt igazságügyminiszter, Polónyi Géza által Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő ellen megindított sajtóperben az alsófokú bíróság által hozott ítéletet felfüggesztette.

Lengyel tudvalevőleg állásával való visszaéléssel vádolta annak idején Polónyi igazságügyminisztert. A vádak folytán Polónyi beadta a lemondását és beperelte Lengyelt. Az esküdtszék Lengyelt felmentette a rágalom vádja alól, de bűnösnek mondotta a becsületsértés vétségében és három havi fegyházra ítélte. A felsőbíróóság most ezt az ítéletet is felfüggesztette.

AZ ÍTÉLET. A szeptember hónapban Laibachban történt nagy vérengzés tettestei most állottak bírák előtt. Egy egész sereg tanu lett beidézve, a kiknek napokon át történt kihallgatása után 14 szlovént a bíróság két héttel egészen hat hónapig terjedő börtönbüntetéssel sújtott.

MOZGÓGITÁS. Ausztria-Magyarország mozgósít. A katonákat hosszú különvonatok szállítják le a szerb határra. Azokat az ezredeket, melyek Boszniában és Hercegovinában voltak, áthelyezték Tirolba. Az osztrák kormány egy pilseni fegyvergyárnak betiltotta, hogy fegyvereket szállítson. A gyár ugyanis Szerbiától vett fel rendeléseket. Szerbia, a harcászati anyagok pedig ezalatt leszállított a lóról. Most már, hogy ömlik az osztrák-magyar katonaság a határra, egyszerre csendes lett s alig-alig meri kinyitni még csak a száját is.

SARDOU MEGHALT. Franciaország egyik legnagyobb írója, a világhírű Sardou Victor, 77 esztendőskorában tüdőgyulladásban meghalt.

A CSÁSZÁR NEM ENGED. Lapunk előző számában említettük, hogy a francia halálfejes légióból néhány katona, a német császár alattvalói, megszökött. A francziáknak sikerült elfogni őket s a hadbíróóság elé is állították. Ekkor a casablancai német konzul is közbelépett. Most meglehetősen erőshangu jegyzékváltás fejlődött ki a dologból azért, mert a francia katonák a konzullal szemben tettlegességre vetemedtek. A német császár azt kívánja, hogy a francziák bocsánatot kérjenek. A „Matin” című párisi újság szerint Németország a francia nagykövetség előterjesztett ajánlatát elvetette s meglehetősen harcziás hangulatban van.

BECK LEKÖSZÖNT. Beck báró osztrák miniszterelnök, minisztertanácsai nevében is, beadta lemondását, amit Ferencz József el is fogadott. A lemondás oka az, hogy a kabinet nem volt képes a németek és csehek közötti ellentéteket elsimítani. Ferencz József állítólag már meg is bízta a kabinetalakítással Bienerth bárót, aki a Beck-kormányban belügyminiszter volt. Bienerth Liechtenstein Alajos herceggel és Weiskirchnerrel, mindkettő leendő miniszter, most fáradozik a kabinet megalakítása dolgában.

A TRÓNÖRÖKÖS UTJA. György szerb trónörökös Szent-Pétervárról visszakeresztelt Belgrádba, ahol a vasúti állomáson künn várta az orosz követtség valamennyi tagja, a kormány tagjai és sok ezere menő néptömeg. A trónörökös Belgrád polgármestere üdvözölte, mire György kijelentette, hogy utjának igen nagy jelentősége van és a szerb érdekek előmozdítása érdekében megbecsülhetetlen.

THLAKOZÁSOK. Szerbia tudvalevőleg hadiszereket szállított magának rengeteg mennyiségben. Törökország keresztül szállítják a legtöbbet, ami ellen Ausztria-Magyarország konstantinápolyi nagykövete, Pallavicini ögróf tiltakozott. A porta azonban ezt a tiltakozást nem vette figyelembe. Szállítottak azonban hadiszereket Franciaországból Ausztria-Magyarországon keresztül is, amit azonban még osztrák területen elkoboztak. Ez ellen meg a francia bécsi nagykövet tiltakozott, amit viszont az osztrák-magyar külügyi kormány nem vett tekintetbe, természetesen egy udvarias válasz után.

A PÁPA JUBILEUMA. November 16-án lesz 50-ik esztendeje, hogy a pápa pap lett. Ebből az alkalomból nagy ünnepségek lesznek Rómában.

ÚJ NAGYKÖVET. Németország washingtoni nagykövete, Speck báró e nyáron meghalt. A nagykövetségi állást Götz gróffal akarták betölteni, de a most beérkezett hírek szerint Bernstorff gróft szemelték ki, aki jelenleg egyiptomi német főkonzul. A leendő nagykövet felesége amerikai leány.

AZ ABRUZZOI HERCEZEG. Elkins szenátor leány az abruzzói herceg édesanyja halálának évfordulóján kábelsürgönyt küldött a hercegnek, akit ez a megemlékezés nagyon megalapított. A herceg anyja Napoleon császár unokahuga volt.

LEVEGŐBE RÖPÍTETT KATONÁK. Párison keresztül érkezett kábeljelentés szerint a hercegovinai Konjeczában a bennszülöttek az osztrák-magyar közös hadsereg laktanyáját dinamittal levegőbe röpítették. Altlól 170 katona pusztult el.

BOCSÁNATKÉRÉS. Portugália Guinea-gyarmatán a bennszülöttek fellázadtak és számos német és francia települést meggyilkoltak. A portugál kormány, mely katonaság híján tehetetlen a lázadókkal szemben, sajnálkozását fejezte ki a történetek felett a francia és német kormányoknak és bocsánatot kért tőlük.

MERÉNYLET.

New York főpostamestere, Morgan M. Eduárd ellen hétfőn gyilkos merényletet követett el Mackay Eric gyorsíró. Morganra egy lövést tett Mackay, aki később öngyilkosságot követett el. Morgan súlyosan megsébesült, de az orvosok biznak benne, hogy felgyógyul. A merénylet okáról még mit sem tudni.

Morgant kihallgatták. Azt mondta, hogy Mackayt soha sem látta.

JÓ KERESÉT.
Tanuljon bábaságot. Oly helyekre küldjük, ahol tanult bábakra szükség van. Irjon e címre:
BÁBAKÉPZŐ INTÉZET
8911 Buckeye Road, Cleveland, O.

J. D. Moskowitz
OHIO ALLAM KÖZKEDVELT
BANKÁRA ÉS HAJÓGYŰNÖKE.

KÉT BANKHÁZ

KÖZJEGYZŐI IRODA.
A HAJÓTÁRSASÁGOK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE.

P É N Z K Ű L D É S
LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGGYORSABBAN
A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
JÓTÁLLÁS MELLETT.
Alapított 1898-ban.

J. D. MOSKOWITZ
1441 WEST DAKOTA STREET
és KOSSUTH-TELEP
DAYTON, OHIO.

KAIL G. ÁRPÁD
BANK ÉS HAJÓJEGYZŐLETE
— Alapított 1890-ben. —
Közjegyzői iroda egy hazai, mint amerikai ügyek ellátására. Pénzküldetés az ő-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

INGYEN
senki sem adhat semmit. Mindenki tudja azonban, hogy
Herz és Deutsch
irodája a legmegbízhatóbb pénzkövetelések azonnali behajtására, törvényes okmányok, meghatalmazások, adás-vevési szerződések, kérvények, kötelezvények, konzultációs hitelesítések elintézésére, családi bonyodalmak kiegyenlítésére. Pontosság és lelkiismeretesség a jellemző.
UTLEVELEKET
rövid idő alatt megszerzünk. Üzleteket, házakat, farmokat gyorsan eladunk és veszünk. — Minden levél így czimzendő:
HERZ & DEUTSCH
179 EAST 3 ST., NEW YORK.
[Avenue A és B között.]

Hazai Dolgok.

A visszavont tanuallomás.

BUDAPEST. A minap lezajlott szocialista tüntetések közben történt, hogy megjelent a főkapitányságon egy Mráz Ferenc nevű asztalossegéd. Elmondta, hogy ő az Andrássy-uti revolveres támadást megelőző napon fenjárt az asztalosok szakszervezetében, ahol vasbotokat osztogattak szét a másnapi tüntetésre. Ugyancsak ő mondta, hogy tizenöt társánál egyforma revolvert látott s így az a meggyőződése, hogy azokat is a szakszervezet osztotta szét. Néhány nappal rá több újság közölte Mráz nyilatkozatát, amely szerint őt a rendőrségen mindenféle kecsgették, sőt ebélpénzzel is ellátták, csak hogy terhelő vallomást tegyen a szakszervezetre. Egyébként pedig részeg volt, amikor ezt a vallomást tette. Most Mráz Ferenc megjelent a főkapitányságon és bejelentette, hogy a lapokban kiadott nyilatkozatát életveszedelem fenyegetéssel és heti segély ígéréssel csikarták ki belőle. Ő fentartja az előbb tett vallomását. Mráz a főkapitány nem fogadta, hanem elküldte a büntetőörvényszékre, hogy amennyiben valami panasa van, ott tegye meg. Mráz elment a büntetőörvényszékre, ahol Benke vizsgálóbíró előtt panaszt emelt, hogy őt október 16-án, amikor a nyilatkozat aláírta, életveszedelem fenyegetések közt hamis tanuallomásra akarták rábírní és elmondta az egész dolog történetét. Mráz a vizsgálóbírótól visszatért a főkapitányságra, ahol a rendőri sajtóirodában az újságírók előtt így beszélt el vallomásának és rákövetkező nyilatkozatának körülményeit:

— Tagja vagyok az asztalosok szakszervezetének, nem azért, mintha egyet-értenék a vezetők politikai és gazdasági programjával, hanem mert másképp nem tudnék munkát kapni, üldözönek, bojkottálnak. Így is haragszanak rám, mert tudják, hogy nem értek egyet velük. Mikor Kassáról visszatértem, ki is akartak dobni. Munkanélküli vagyok és feljárom a szakszerveletbe. Október 8-án is felmentem, sokan voltak fenn és hangosan tárgyalták, hogy estére nagy verekedés lesz. Mintegy tizenöt teljesen egyforma revolvert mutogattak, mások vasbotot voltak felfegyverkezve. Másnap, amikor meghallottam, hogy mi történt az Andrássy-uton, felkerestem Krecsányi Kálmán detektívönk urat. Igaz, hogy a harag vezérelt, de nem ittam én aznap egy korty bort sem. Még ennalóra sem volt pénzem. Elmondottam a tanácsos urnak, amit láttam, mire a tanácsos ur figyelmeztetett, hogy vallomásomra esküt kell majd tennem.

— Én tudtam ezt, de mert az igaz valóságot mondtam el, azt válaszoltam a tanácsos urnak, hogy amit vallok, az igaz. Erre Kórody rendőrfogalmazó ur elé vezettek, ahol a tiszta igazságot mondtam jegyzőkönyvbe, amire mindig hajlandó vagyok esküt tenni. Ezzel elmentem. Eszembe sem volt visszavonni vallomásomat. A mult héten megjelent Budafokon levő lakásomon Hubert titkár ur, aki megfenyegetett, hogy ha nem vonom vissza a vallomásomat, el kell pusztulnom.

— Azt a hármat is a sarokba szorítottuk — mondotta.

— Ez a három munkástársam is a szakszervelet ellen tett vallomást. Hubert később szépen beszélt velem és azt monddta, hogy én több heti segélyt fogok kapni, mint a többi munkanélküli. Azok csak 5 forintot kapnak, de nekem többet fognak adni. Erre elmentünk dr. Ladányi Ármin ügyvédi irodájába, s ott aláírták velem a nyilatkozatot. A heti segélyért másnap kellett jelentkeznem. Felmentem a Magyarországi Famunkások szaklapjának az Aggteleki-utca 2. szám alatti szerkesztőségébe, ahol Frenkel, vagy Frenk nevű ur azt mondta:

— Pénz kellene, kutya. Végy revolvert és pusztítsd el magad.

— Hát kérem, először pénzt ígérnek, megfenyegetnek, hogy hamisan valljak, most meg kidobnak. Kérem, azért jöttem, hogy elmondjam ezeket, mert már az utczára se merek kimenni. Attól félek, hogy leütnek.

Az asztalossegédek szakszervelete nyilatkozatot küldött be a lapoknak, a melyben hazugságnak mondják azt, mintha Mráz üldözött volna a társai. Mráz is részesült a segélyben, így a tüntetés napján nyugta ellenében vett fel tizenkét korona segélyt. Egy héttel később tizenöt korona kapott. Arról, hogy Mráz a rendőrségen a szakszerveletre terhelő vallomást tett, senki sem tudott

s Mráz maga jelentkezett a titkárnál, kijelentve, hogy hamis vallomását vizsgálja akarja vonni. Időközben Mráz többször járt a szakszervelet vezetőivel s pénzt akart. Elutasították s valószínű, hogy emiatt szaladt ismét a rendőrségre borsut állani.

Aki felgyújtotta önmagát.

BUDAPEST. Róth Imréné, született Budinác Mária 46 éves gyümölcs-árúsnő Molnár-utca 21. szám alatt levő lakásán ágyát petróleummal leöntötte, belefeküdt és meggyújtotta azt. A lángalobbant petróleum csakhamar tüzet terjesztett az egész szobában és a kitűnő füstöt látva berohantak a szomszédok, akik az életunt asszonyt kirángatták az ágyból, kivitték őt, de már akkorra az igen súlyos égési sebeket szenvedett. A mentők a Rókusba vitték az életveszélyesen összegegett asszonyt, a tüzet pedig a központi tűzoltóság oltotta el. Az öngyilkosság oka az volt, hogy a férjével állandó viszálykodásban éltek és ez keserítette el az amugy is beteges asszonyt.

Tűzkatasztrófa a Mária-utczában.

BUDAPEST. Kábelbírógárdy alapján már a mult héten hírt adtunk arról, hogy a Mária-utczában súlyos katasztrófa történt. A tizenharmadik számú házban van a Herczeg és Geiger cég cipőkrém és peesétviaszgyára, mely a ház egész pinceszét elfoglalja. A szerencsétlenség a krém-osztályban történt, amelynek az utca felől két ablaka van, de ezeket vasrács és drótháló zárja el. Őt leány dolgozott itt: Goldmann Mari, Vékony Eszti, Priovareski Margit, Bezella Lidi és Bazsik Julit. A gyártásra Ladányi Dező vegyész ügyelt fel. Néhány perccel hat óra előtt egy üstben levő viaszra tíz kiló terpentint öntöttek a leányok, de a kiömlő terpentin meggyulladt és nagy sustergecsel elégett. Az égés robbanással járt és pár perc alatt az egész építék osztagly lángokban állott. Megrendült az egész ház, a pinceszét lángok és füstgomolyok törtek fel. Az első, aki feljutott a lépcsőn, Ladányi volt, de ekkorra olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy összeesett és eszméletét veszítette. Varga János művezető is megmenekült s kijutott a pinchezől Goldmann Mari is. Négy társnője azonban ott veszett a pinchezében, s a gyorsan megérkezett tűzoltók egyiküket sem tudták megmenteni. Amikor a tűzoltók a pinchezébe értek, mind a négy leány szénén égett már. A mentők is megérkeztek Kovács Aladár dr. igazgató és Aczel dr. főorvos vezetésével és ápolás alá vették Ladányi vegyészt, akit súlyos sérüléseivel a Réczey-klinikára szállítottak. A rendőrség részéről Székely Wladimir rendőrfogalmazó kihallgatta a súlyosan sebesült embert, aki a szerencsétlenség miatt az egyik leányt okolja. Amikor a terpentint a takaréktűzhelyen levő viaszra öntötték, a terpentint felrobbant. Ő, a vegyész, rákiáltott a leányra, hogy zárják el a tűzhelyet, de ekkor már késő volt s így a robbanás bekövetkezett. Ennek hatása az utcán is borzalmas volt. A szűk józsefvárosi utcában a rendőrség alig tudta fentartani a rendet, s az izgalmas jelenetek egymást követték. Jöttek az áldozatok hozzátartozói, akiket odavezettek a csomagoló-osztályba. Itt voltak vízes ponyvába csavarva a szénén égett leányok, akiket alig lehetett agnoszkálni, annyira összeégtek. Kilenc óra elmúlt már, amikor a Mária-utca ismét elesenedett.

A robbanásnak már ötödik halottja is van. Ladányi vegyész meghalt. A robbanás színhelyén megtartották a tűzvizsgálatot, amelyen résztvettek: Almádi Géza tanácsos, Rózsavölgyi Antal elüljáró, Diner Ákos dr. rendőrkapitány, Lung városi fogalmazó, Czéché kerületi mérnök és a kéményseprő-mester. Megállapította a bizottság, hogy viaszot olvasztottak egy üstben, ezt leemelték a földre, terpentint öntöttek belé és ez

meggyulladt. Ettől fogott a vegyész ruhája tüzet, ez aztán az udvarra szaladt, utána akartak menni a leányok is, az ajtó azonban befelé nyílt és így nem tudtak onnét kimenekülni, összeestek és megégették. Az ablakon süri vasdrótháló volt és azonkívül vastáblák, úgy hogy a menekülés lehetetlen volt.

Megfagyott egy cigány.

BUDAPEST. Hogy a tél igazán itt van, azt szegény Rigó Sándor bizonyította be az idén elsőnek. Tudniillik a szegény Rigó Sándor minap éjjel megfagyott, holott nem is volt drótosfót, sőt ellenkezőleg, muzsikuscigány volt a boldogtalan és emiatt mindig éjjel járt haza. Mert az jó. És hogy még jobb legyen, Rigó minden éjjel berugott. Minap is berugott szegény Rigó cigány s így bandukolt haza a Bezerédi-utca 3-as számú háza. Beszöngött, s miközben álmosan tipegett fel a lépcsőkön, egyszerre csak elfelejtette, hogy hol lakik. Ezt egész egyszerűen elfelejtette. Nem tudta, a második emeleten lakik-e, vagy az elsőn. A másodikon lakott, s ő mégis csak az elsőig jutott el. Jobb nékem itt. — gondolta magában szegény Rigó és kopogott, zörgött egy idegen ajtón. Nem válaszolt senki. Rigó nem esett kétségbe, leült a lépcsőházban, nem csapott lármát, ellenben szép csendesen elaludt, s reggelre kelve szép csendesen megfagyott. Nem esoda, dermesztő hideg volt. Rigón nem volt télikabát, sőt bélelt csizma se volt a lábán. Ezért kellett szegénynek csendben, zivatárok nélkül, a lépcsőház mélyén megfagnia. Itt a tél. Megfagyott egy muzsikuscigány.

Apa és fia tragédiája.

BARCS. A somogy-tarnócai uradalomban szolgált hasonló nevű fiával együtt egy Bedő Imre nevű napzsamos. A fia a magtárban égő pipával dolgozott. Az ellenőr azonban kiütötte a pipát a szájából. A leány megfenyegette az ellenőrt. Este a fiatalabbik Bedőt az irodába hívták. Apja kíséretében jelent meg, késsel felfegyverkezve, de az öreg kiűn maradt. Az irodában ismét szóváltás támadt, mire Bedő kést rántott és az ellenőrt támadt, akit megsebesített. A dulakodást hallva, az öreg Bedő is az irodába sietett, hogy fiát kiszabadítsa, de ekkor Makar Pál raktáros egy fokossal olyanokat sújtott a két Bedő fejére, hogy az öreg szörnyethalt, a fia pedig életveszedelemesen megsebesült.

Esküvő.

BELED. Sopronmgye. Reman Béla beledi gyógyszerész minap tratotta esküvőjét Blazsek Ilonka urleányval, néhai Blazsek Vilmos hercegi uradalmi erdőtanácsos leányával.

Felrobbant bomba.

BEREGSZÓ. Temesmegye. Nagy riadalmat idézett elő a község lakói között egy bomba robbanása. A bombát a tettesek Auscher Lajos községi jegyző lakása előtt helyezték el. Az épület erősen megrongálódott, emberéletben azonban nem esett kár. A merényletet kapcsolatba hozzák azzal, hogy a belügyminiszter a község autonómiáját nemrégiben renitencia miatt felfüggesztette.

Bányakatasztrófa.

DEZNA. Aradmegye. A község mellett fekvő bányában, amely gróf Wenckheim Frigyes tulajdona, szerencsétlenség történt munka közben. A hirtelen beomló föld maga alá temetett három munkást, akik közül egy Krizsán nevű azonnal meghalt, a másik kettő azonban csak könnyebb sérülést szenvedett.

Egy rejtélyes gyilkos szökecske.

EGER. A pázstói büntetésintézményben a község egy eddig ismeretlen munkásember összeveszett az egyik leányval, Kovács Bertával, aki rátámadt, mire a munkásember dühében revolvert rántott és két szer rásütötte a leányra. Kovács Berta remült kiáltására előrohantak a többiek, betörték hozzá-

juk, azonban a behatolókra a munkás szintén ráfogta a revolvert s kijelentette, hogy mindenképp lelé, aki közelébe akar férkőzni. Azután, mielőtt megakadályozhatták volna, háromszor magára lött. A lövés a fején és mellén érte, úgy hogy eszméletlenül esett össze. Nemsokára jöttek a csendőrök, a fűszol-gabíró és az orvos, aki azonban már csak azt konstatálhatta, hogy Kovács Berta meghalt. Az egyik golyó a szívet furta keresztül, a másik a fejébe fu-ródott. A munkásember eszméletlenül, életveszélyes sérülésekkel feküdt a halott leány mellett s úgy szállították a kórházba. Kihallgatni nem lehetett. Kilitét nem sikerült megállapítani, csak a mulatóhelyen talált kalapjáról állapították meg, hogy valószínűleg a váci fegyintézetből szabadult meg, a mennyiben a kalapjában talált kis cédulára ennek a fegyintézetnek a bélyegzője van nyomva. A csendőrök másnap reggel akarták kihallgatni a kórházban és amikor ott jelentkeztek, meglepetéssel tapasztalták, hogy az ember súlyos sérülései dacára az éj folyamán megszökött. A csendőrök jelentést tettek az esetről az egri ügyészségnek, amely elrendelte a munkás körözését.

Szerelmes leány a sineken.

ÉRMIHÁLYFALVA. A község mellett levő báronai megállóhelynél Cziffra Mária jómódu polgárleány bekötött szemmel a rohogó gyorsvonat elé vetette magát. A vonat teljesen összeroncsolta a szerencsétlen leányt. Tettét szerelmi csalódás miatt követte el.

Halál a vonat alatt.

FÉLEGYHÁZA. Forgó Gábor vasuti munkás tolatás közben két vasuti kocsi ütközési közé került, melyek a szerencsétlen embert agyonnyomták. A kecskeméti ügyészséget értesítették a szerencsétlenségről.

Gyujtogató gyermekek.

FELSŐLUGAS. Biharmegye. A faluban Jovan gazdaember öt éves Péter nevű fia szülei favollétében felgyújtotta a házat. A felcsapó lángoktól a kis gyermek megijedt s kimenekült, de Miklós nevű egyéves öccsége bennégett.

Véletlen öngyilkosság.

GERSE. Vasvármegye. Pélm István erdész huszéves fia vadászfegyverével az erdőbe ment. Utközben megállt és nézte a munkásokat, kik egy nagy fa kivágásával foglalkozkodtak. A fiatal ember segíteni akart, de fegyverét nem tette le válláról, mely a lehajlásnál el-sült és a golyó szívébe hatolt, mely azonnal kioltotta fiatal életét.

Megszökött kereskedők.

GYŐR. Adler Ede és Sas Jenő győri nyerstermény-kereskedők Amerikába szöktek. A szökés folytán csupán bres-lauj és leipzig kereskedők károsodnak; azonban a család ezekkel is egyezkedést kezdett.

Rablótámadás az országuton.

KAPOSVÁR. Bocsányi József és Horváth Izidor kaposvári sertéskereskedőket minap este, amikor az igazsá-sárról visszatértek, az országuton nyolcz fegyveres rabló megtámadta. Bocsányit fejszékkel félholtra verték. Horváthnak sikerült elmenekülnie. A rablók Bocsányitól 1200 koronát raboltak. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

A vonat kerekai alatt.

KÖRMEND. Minap a körmen—muraszombati vonalon halálos elgázolás történt. Koszter János nagyrákosi jegyzői irnok hivatalos ügyben Pankasz községben volt elfoglalva. Mielőtt hazaindult, a korcsmába ment, ahol bebo-rozgatott és estefelé a vasuti sineken hazafelé indult. A Körmenre jövő esti vonat Pankasz és Nagyrákos közt fekvő hidon szemközt találta. A vonatvezető a sötétségben nem látta a pályatesten haladó embert, aki dülöngve ment neki a vonatnak. Rémes jankiállítás hallatszott. A szerencsétlen a kerekak alá került. A vonat megállt és az össze-zuzott embert, aki még élt, egy kocsiába tették és a legközelebbi állomásra, Óri-Szentpéterre szállították, ahol azonban rövid idő múlva meghalt.

Letartóztatott fogorvos.

LIPPA. Erdélyi Ignác Mór dr. lip-pai fogorvos, kit egy Budapesten már régebben elkövetett sikksasztással vádol-nak és ebből kifolyólag már két év óta köröztek, a budapesti kir. ügyészség

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZK ÜLDÉSRE
SCHWABACH és FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE,
a 66-ik utca sarkán. a 74-ik utca közelében.

KNAUTH, NACHOD. ÉS KÜHNE
PÉNZTALVÁNYOK, HITELEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK
15 WILLIAM STREET = = NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, A KILENCZEDIK UTCA SARKÁN.
Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VASARNAP ESTE ELŐRANGU CZIGÁNYZENE.

OLCSÓ FARMOK
NORFOLK, nyolczvenczer lakossal bíró város szélén, a déli álla-mok kereskedelmi központján van 300 farm egymás mellett.
Hungarian Farm Colony
Kitűnő zöldség, gyümölcs- és szőlőtermelő, valamint búzát termő feketé föld. HUSZ holdas farm 320 dollártól 600 dollárig. Három szobás új lakóház és új istálló 4 jóság részére 200 dollárért. Négyzobás ugyanolyan istálloval 240 dollár. Fizetendő a vételár harmadrésze. Felvilágosítást ad a tulajdonos
SCHAEFER & RÉDAY
103 PLUME STREET, NORFOLK, Va.

ELSŐ NEMZETI BANK, LEECHBURG, PA.
FIRST NATIONAL BANK
Összes tőke \$450.000. Beszélnek magyarul.
IGAZGATÓTANÁCS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thompson. ÜGYVEZTŐS: Albert B. Windt.
A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK egy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelete és közvetlen ellenőrzése alá tartozik. AZ ON BETÉT-JE ezen bankban teljesen biztos és közzel ellenőrzése alá tartozik. AZ ON BETÉT-JE ezen bankban teljesen biztos és közzel ellenőrzése alá tartozik. AZ ON BETÉT-JE ezen bankban teljesen biztos és közzel ellenőrzése alá tartozik.
BETÉTJEIT EGY DOLLÁRTól feljebb posta útján is küldheti és mi azonnal megküldjük önnek a betétkönyvecskét. PÉNZT KÜLDÖNK a világ bármely részébe a leg-újabbosabb áron és a legrovidebb idő alatt.
AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökei lévén, hajójegye-keket nálunk a hajótársaságok eredeti árán vásárolhat. Kérjen bővebb felvilágosítást levé-ileg. CZIM:
FIRST NATIONAL BANK, LEECHBURG, PA.

SZOMORU NAPOK.

REGÉNY.

Írta: Jókai Mór.

[Harminezgyedik folytatás.]

A kis csapat hallgatva vonult tovább.

Pár óra múlva az utszéli erdők között három alakot vettek észre a cserje közt bujkálva, akik meglátva a katonákat, megálltak s egy közülük nagy sebesen iramodott feléjük, mire odaért, úgy elfáradt a futásban, hogy szóhoz sem bírt jönni, csaknem elbukott, ha Imre kantárjába nem fogózik.

Imre megismerte benne a jámbor bórharangot.

— Mi történt, öreg? — kérdi tőle aggodalmasan.

— Jaj, ifju uram, rettenetes dolog történt. Nem lehet azt szóval elmondani. Csak hogy azt az ártatlan megszábadithatjuk bajjal.

— Miféle ártatlant?

— Hát ezt a gyermeket; a nagy ur unokáját, kit Zudár titokban felnevelt, a hóhérné elárulta. De az is meglakolt már. Most ezt halálra üldözik. Én rejtettem el őket a lid alatt s parasztagyút adtam rájuk, úgy szoktettem ideig az erdőn keresztül.

Kamienszka e szavakra leszökött lováról, s a gyermekhez futott, az egészen ki volt már fáradva, lábaicsái összekarcolva, sebezve, csak Zudárba kapaszkodva bírt még előre haladni.

A bakó megismerte áldáshozó ifjút, bár annak más alakja volt most, mint akkor. Most harcolni jött ő. Lehajolt hozzá s megöskölte kezét. Mondá neki, hogy most már az ő kezei is tiszták, mert olyan vérben mosta meg azokat, melynek kiomlása kedves volt az Isten előtt.

A parancsnokló tiszt ágakból hordágyat készítettett s arra fektette az alélt lánykát, négy fegyverest rendelt mellé, hogy szállítsák a kis csapatot tovább. Ott legnagyobb biztosságban leendett.

A bórharang ezalatt mind elmondá a rémeseményeket, mik estétől reggelig történtek a kastély körül. Ő akkor hagyta el a helyet, mikor a doktor és Széphalmi is kérekerültek.

Imre elfuladt az iszonyattól.

— Sietnem kell apámat megmenteni, vagy meghalni vele, — rebegé elkeseredetten.

A segédtest marasztalni akarta, hogy várjon, míg ők is odaérhetnek! nem hallgatott rá. Egyedül is kész volt a veszélynek nekirohanni. De hiszen nem volt egyedül. Ott volt mellette bátor kedvese: szerelében egész nő, bajban egész férfi és az nem maradt el tőle.

— Bátorság, bizalom! — biztató őt, megszorítva kezét s azzal a dalia-pár elvágatott előre a gyepes uton.

Numa Pompilius elstével az utolsó maradványa is elmúlt a lázadásból minden rendszernek.

Az elbukott népvészere esete csak kétségbejéte őket s nem tanítá semmi jóra; az ott halt meg félóra alatt soha nem látott kínok között lábaik előtt; majd jajgató némberek vegyültek a tömeg közé, kiknek két-három halottjuk lett házuknál néhány óra alatt, a roppant helységet egy szörnyű jankijáltás verte fel. Mindenki elveszté esztét, fenevad lett az ijedelemtől. Az utcákon hevertek a haldoklók, senki sem nyult már hozzájuk. Apa nem ismerte fiát, testvér nem testvérét többé... És mindezen irtózatért az uraknak kelle lakolni.

Ugy volt nevelve a nép, hogy mikor kalitját kitérté, saját gazdáit tépje szét. Nem hallgatott többé senki vezényszóra, csak aki új ötletet tudott mondani, az volt a parancsnok.

A borzas Hanák jutott egy szörnyű gondolathoz.

— Ez a három nemes ur ne heverjen itt hiába; menjenek sirt ásmi; ássanak sirt saját maguk számára.

Azzal eloldák kezeiket, ásót, kapát hoztak számukra s kimutatták nekik a kastély udvarán a helyeket, ahol sirt ássanak maguknak; szép helyeket szántak nekik: egy-egy terebély vad gesztenyefa tövében.

Az öreg Hétfalusynak nines emberi ereje ily munkához, doktor Sarkantus pedig határozottan kimondá, hogy őt, a ki boldond akar cselekedni, megölheti, de hogy ő tegye azt a boldondot, hogy sa-

ját magának még sirt is ásson, arra ugyan nem fogják kényszeríthetni.

Csak Széphalmi fogadott szót. Ő tén- den állva fogadta, hogy csak ne kinez- zék, inkább megássa mind a három sirt magának és társainak.

A zendülők odanyomták kezébe a kap- pát s gnyolódva tanogatták, hogyan hán- yja ki a földet a veremből, azután belefektették, hogy mérje meg: elég hosszú, elég mély-e?

Ugy kacagtak e tréfának!

Egyszerre paripa-robogás hangzott s két lovat vágatott az udvarra, kivont karddal jobbjaikban.

Olyan váratlanul jöttek, hogy csak a kapuban ácsorgó némberek sikoltása értesíté felőlük a dühöngő csapatokat.

— Fiam! — kiáltá, végső erővel fel- emelkedve helyéből az őz nemes.

— Atyám! atyám! — sikoltá az ifju, s azzal a legsűrűbb néptömeg közé vát- gatott jobbra-balra oszva suljos csapá- sokat, míg odatört atyjának kinzott te- teméig, s ott elfeledkezve magáról és a pillanát minden veszélyéről, lerohant nyergéből s ráborult atyjára s átölelve őt zokogva.

Az ádáz nép egyszerre rárohant ve- szett rikoltással amidőn egyszerre két ló- vés dördült el, s két támadó holtan ro- gyott le az apa és fiu mellé. Ezek Mária lövései voltak; ki azzal hirtelen leug- rott lováról s felrántá Imrét:

— Most vivni kell életré-halálra és nem sirni, férfi!

Az ifju hirtelen magához tért, felra- gadta kardját s azzal a két bátor nekí- támadt a gyáva tömegnek, s dühödtt viadallal kezdte a kastély ajtajától vissza- szorítani.

Nemsokára hárman lettek; a doktor vérszemét kapott, s midőn a figyelem el- fordult róla, felragadta a neki szánt ásót s úgy ütött vele nyakszirtén egy szotyákat, hogy az menten elfeledett be- szelni.

— Ide hozzánk, Széphalmi ur, — kiáltá a vitéz doktor, a vívőkhöz csatla- kozva, de Széphalmi nem fogadta sza- vát; a megásott sír szélén térdre esett őrei előtt, úgy könyörgött, hogy ő nem bánt senkit, tehát őt se bántsa senki. Ott azután egy nagy porólyllyel ráütö- tek a fejére, hanyatt belesett a sirba és meghalt.

Egy merész csapat után, melylyel Imre a leghatalmasabb porlegény kar- ját könyökben kettévágta, a támadók harezkedve alábbhagytak, elkezdtek hátrább húzódni és távolról káromkod- ni. E rövid időköz elég volt rra, hogy a nemes vívók a kastély ajtajáig jutha- sanak s azt maguk után bezárhassák, az öreg Hétfalusyt kiszabadítva gyilkoi- sai kezéből.

Szerencsére henn a kastélyban egy sem volt a lázadók közül; nem volt már ott mit keresni többé. Minden porrá törve, széthasogatva, kiürítve; a na- gyobb rész lenn a pinczében dözsölt és mozdithatlan állapotban volt.

Hétfalusy Imre ölében vitte atyját, — most már édesatyját a pitvarba, egy felhasogatott szőrderekaljra fektette s akkor átölelte őt és az apa visszaölelte gyermekét, eltaszított, elátkozott fiát és egyik sem tudott egy szót is szólni. Öröm volt az és fájdalom, mit névvel nem nevezhetni.

És most a védelemre!

Ők hárman az egész kastélyt meg nem védhették a visszatérő bősüzlű nép ellen, mely ha az ajtón be nem mehe- tett, felmászott az ablakokon: legcélt- szerűbb volt csupán egy szobát oltal- mazniok. Erre legalkalmasabb volt a családi levéltár, vassal bélelt ajtajával.

Csak az volt a védelem czélja, hogy a katonaság megérkezéig fenttarthassák a nép ostromát.

Néhány pillanat múlva újra hang- zott a zendülők ostromzaja. Kövek repültek be az ablakon, ütések csattogtak az ajtón: káromkodás, vad fenyegetőzés rivalt a tornáczon. Az udvaron tolongó nép felemelte fejére a két agyonlöt pört, néhány véresarczu ember sebeit mutogatta, egy özvegy asszony, az el- esetek egyikének neje, síró gyermekét tartá feje fölé s ádáz keserűséggel láz- tá a népet kegyetlen boszura.

Egy ablaka volt a védett szobának az udvarra, s egy ajtaja a folyosóra. Az ablak védelmére Mária állt, az ajtóéra Imre. Az orvos ezalatt hivatalához illő nyugalommal kötözte be Hétfalusy vér- ző sebeit, saját ingét tépve széjjel köte- lékül.

A lázadók már elfoglalták a torná- czot, a hátulsi ablakokról lopózva be a kastélyba; diadalmas üvöltésük vissz- hangzott a boltozatok között.

— Imre, — szólta az öreg nemes fiá- hoz. Jer hozzám közelebb.

Az ifju odalépett szenvedő atyjához, féltérde ereszkedve mellé.

— Isten úgy akarhatja, — rebegé az agg, — hogy egy óra múlva mind a ket- ten itélőszéke előtt álljunk. Igérd meg nekem, hogy nem fogsz engemet vádolni ott, hogy keserű atyád voltam, nem mondod el, hogy halálra üldöztelek. Fogadd meg, igérd meg.

— Szerettelek és szeretni foglak, — zokogá az ifju, megöskölvé azt a resz- kető kezét.

— Ne váljunk el egymástól sirva, — szólta az öreg tovább. — Tegyük ugy, mint akik örülnek, hogy egymást víz- szont feltalálták. Tegyük ugy, mint mikor az apa megáldja fiát, aki elmegy a hosszú utra.

És akkor reszkető kezeit fia fejére nyugtatá, míg szemel az eget látszottak keresni és néma ajkai egy emberektől nem hallható imát rebegtek a sors lát- hatlan urához.

— És már most eredj arra a hosszú utra.

Mária odalépett hozzájuk.

— Munkára, barátom. A gonosz já- ték kezdődik! ha félórát nyerünk, egész életet nyerünk.

Hétfalusy suttogva kérdező fiától:

— Ki ez a tüncemény itt, aki másod- szor száll le az égből mentsegenre?

Imre tétovázva tekinté Máriaára. A nő biztatólag nézett rá vissza:

— Miért ne mondanád ki? Én nőd vagyok; a hírhedett Kamienszka Má- ria, aki nem most van először a csatá- ban. Bizalom, atyám, kebleden van fiad, egy óra múlva egyetlen unokád is ott lesz, gondolj az Istenre és ne csüg- gedj.

Hétfalusy megdöbben emel fel kezeit arca elé s indulattól meleg szó- val susogá:

— Nem lehet, én Istenem, — hogy ez órában meghaljak.

Az ifju és bátor neje megszoríták egy- más kezét, azzal védálásaikba mentek, amire legfőbb idő volt már.

Az ostromlók beszaladgálva az egész kastélyt, végre ráakadtak a bezárt ajtó- ra s azon percében vadállati véröröm- üvöltéssel rohantak annak fesztöva- saikkal, míg más rész az ablak kereszt- vasait verte ki helyeiből éles csákányok- kal.

A védőknek gádzalkodniok kellett a lövésekkel, mert csak négy töltényük volt; a védelem eszközeit tartogatni kel- lett az utolsó percze, minden silány lélekre nem lehetett a halált elveszte- getni.

Az ostromlókat nem lehetett a halál- lal rémiteni többé. Mária több ízben odatartá a pór homlokához pisztolya végét, ki legjobban dolgozott a kereszt- vas kifeszítésével; az meg sem mozdítá fejét. A dühöngők legnagyobb része olyan ittas volt, hogy félni nem tudott. Benyultak kezeikkel az ablakszárnya- kat kinyitni; Mária odavágott a kard- dal a kézhez, s egy perc múlva megint visszanyult ugyanaz a véres kéz, csonka ujjával. A seb sem fájt már többé.

Az az időszak állt be, amikor az os- tromlottak percze kiszámíthatják, meddig tart még az élet, amikor az adott és vett csapások csak kicsértelt pénz; amelyké hamarabb elfogy, az el- veszett.

Mária tovább bírta védeni az ablakot, mint Imre az ajtót; egyszerre az egyik kúszób nagy zuhanással omlott be s rést nyitott a kívül álló ostromlókna- k, kik egyszerre a nyílásnak rohanya, hasztalanán tették az ifju erőfeszítését a döngött ajtó tovább fentartani.

Mária meghallá Imre rémületkiáltá- sát s azon percében elfeledkezve saját veszélyéről, otthagya az ablakot és fu- tott kedvese segélyére.

Néhány pillanatig dühödten erőlköd- tek a lázadók betörni a nyíláson, a két állilángyors kard döféséi legyőzték a durva erőszak tulsúlyát, a két vívó ura maradt a helyzetnek mindaddig, míg az

ablak felől ostromlók be nem törnek, vagy hátulról le nem lövik őket.

Ezt minden pillanatban kellett vár- niok.

Mária rebegve sugá Imrének:

— A lövések tartogasd utóljára. Az egyiket az ellenségnek, a másikat ne- kem, élve ne jussak kezükbe.

Azonban az ablak ostromlói egyre késtek, az ajtó felől támadók is kezdtek széledezni, mindenki csodálkozva vevé észre, hogy a közeli láрма alábbhagyt s pillanatnyi szünet állt be.

— Felmentőink jönnek! — kiáltá Má- ria, s azon pillanatban hallani lehetett a riadó dobörgést, mely a kastély felé közeledett.

A lázadók otthagyták az ostromlott ablakot s a kapu elé tódultak.

Az utolsó dobütés jelenté, hogy a kato- naság a kastély elé érkezett.

Csak huszonöt férfi volt, azok is mind unjonez ifjak és ellenükben ezernyi zag- yalék csoport, hirtelen szerzett fegyve- rekkal és annyi vérszomjával, mennyi egy egész tábornak elég.

A vezénylő ifju tiszt kis csapata élén állott, s midőn körülözlőnlve látta ma- gát a féktelen szilaj hadaktól, bátor hangon felszólítá őket, hogy térjenek házaikba vissza, tiszteljék a törvénye-

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.

KNAUTH, NACHOD és KOHNE, 15 William street, New York. KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll. NEMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York. DEUTSCH TESTVÉREK, 319 Houston street, New York. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hi- vatal.

ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapították 1879-ben. Pénzküldések és hajójegyirásítás. Fiókíródak: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 144 Federal street, Youngstown, O. SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA, 1431— 1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszkö- zöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Kö- zjegyzői okiratokat kiállít és hitelesít. Bankárok, hajójegy- és vasutj, ügyvédi- és közjegyzői iroda. Kölecsönknyrtár.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandora. Pénzküldemények Magyarországra és Euró- pa bármely részébe olesón, gyorsan és bizto- san. Hajójegyek az összes vonalokon az óha- zába sehol olesóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville. Alapítóké \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeresémny \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

RÓTH JÓZSEF és FIAI, a Monongahela-völgy- nek legrégibb bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és Locust st. sarkán, McKees- port.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan s legolcsóbb árnyalam mellett. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legolcsóbban árák mel- lett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel ki- állítanak és a konzultánsi hitelesítést beszerzik. Czím: Jos. Roth and Sons.

HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO.

Alapítóké és főléleg 175,000.00 dollár. Penn- sylvánia állam legerősebb bankházainak egyike s az egyedüli magyar állami ellenőrzött ma- gyar bank Amerikában. Igazgatói és részvé- nyessel magyarok. Fizet két százalékos csekk- számlára. 4 százalékos betét-számlára. Pénz- küldés, hajójegyeladás és közjegyzői iroda.

KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldés és hajójegyelárú- stó. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését.

KAIL G. ÁRPAD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézése. Köz- jegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg. Összes tőke \$450,000.00. Bankbetéket ol- csó- gad. Pénzküldés és hajójegyiroda.

SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120— 122 Wyoming Ave. Tőke 100,000 dollár. Főléleg 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvánianak legrégibb takarék- pénztára.

OHIO ÁLLAM.

PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, O. Államilag engedélyezett hajójegy, pénzküldés és közjegyzői iroda.

PERCEL LAJOS, 523—534 Pearl street, Cle- veland.

MOSKOVITZ J. D., 1441 W. Dakota st., Dayton. Közjegyzői iroda. A hajótársaságok törvé- nyes ügynöke. Pénzküldés a világ minden részébe jóállás mellett, olesón és gyorsan.

WISCONSIN ÁLLAM.

MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Keres- kedelmi és Takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegy- ket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

RIZSAK JÁNOS, 128 Second street, Passaic. Pénzküldés és hajójegyek. Bármilyen ok- iratokat elkészít.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hi- vatal.

WÁRADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton. Pénzküldés és hajójegyüzlete. Házak, telkek vétele és eladása.

Dr. Wm. Julian FOGORVOS

186 S. BROAD STREET, TRENTON, N. J.

Található d. e. 9-től este 8 óráig. Forduljon bizalommal dr. Julianhoz. Gondos fogműtő- tekért jóállást vállal. Interstate Phone 1024.

A NAP

A magyar nyelvű szociális, Magyarországi lapjegyű és legolcsóbb napilap. Főszerkesztő: Érnő Sándor. Politikai szemlélet: Erőy Sándor, Lengyel Költés és Dr. Kálmán Antal. A NAP a 48-az ország legolcsóbb lapja, s a 67-az politikai lapok között a legolcsóbb. A NAP nemcsak a legkötönyűbb lap, de a LEGOLCSÓBB IS. Előfizetés Amerikába hirtelre egész évre 22.— Félrevezetésre: 12.— Helyi elosztás: 10.— Helyi elosztás: 10.— A NAP kiadóhivatala: Budapest, VIII. ker., Rékai Sándor-ú. 9. sz.

James J. Bowden

BUTOR, SZÖNYEG ÉS HAZTARTÁSI CZIKKEK NAGY ARUHAZA.

547 BROAD ST., TRENTON, N. J. Bell Phone 299 D.

Szolid árak ugy készpénz, mint részlet- fizetésre. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. Ha e lapot magával hozza, 5 percentses engedményben részesül.

THE 'STATE BANK'

AZ ÁLLAM BANKJA 378 Grand Sreet, New York City.

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Ar- nold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyeresémny, több, mint \$1,000,000. Betétek több, mint 16,000,000.

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.

HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

RIZSAK JÁNOS passaic-i pénzküldő budapesti irodája IV., Sütő-utca 6. szám alatt van. Irodavezető: RIZSAK MIHÁLY.

Pres.: Joseph Solisson. Cashier: E. R. Floto. THE YOUGH NATIONAL BANK of CONNELLSVILLE, Pa.

Ez a nemzeti bank minden betét után 4 szá- zalékos fizet. A connelsville-i és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE 127—2-ik UTCA, PASSAIC, N. J.

PENZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.

MINDENMÉJ közjegyzői okiratok szakértelemmel kiállítanak és konzultánsul hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekijelnyvi ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el.

REAM BIZOTT ÜGYEKben pontosan és lelkiismeretesen járok el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉRSEM a ha- jóhoz. UTBAIGAZITÁST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

FIÓKÜZLETEK: FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

ALPHA, N. J. WHARTON, N. J.

ELSŐ NEMZETI BANK

FIRST NATIONAL BANK MINERSVILLE, PA.

Alapították 1864-ben. Schuykill- County legőregibb nemzeti bankja.

Alapítóké \$50,000.00. Tartalékalap és szét nem osztott nyeresémny 75,000.00.

Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felhí- réssre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautabány útján eszközl.

ket, adják ki az elfogott urakat és lázító vezéreiket.

E bátor felhívásra kivált a tömeg közepebből borzas Hanák, mellére ütve szólt:

— Nem térünk addig házaikba, a mig egy kastély lesz az országban; esinálunk főrvényeket magunk, amilyenek nekünk kellene, kiadjuk a fogoly urakat, de halva; ha pedig vezér kell közülünk való, fogj magadnak egyet, ha bírsz!

Szavainak nyomatékul megesóvalta borzas Hanák feje fölött a furkós botot s a tiszthez sújtott vele bolondul.

Ez kardjával felfogta a csapást s azon pillanathoz egy fiatal újoncz ugy szurta keresztül a kerkedőt, hogy-a szurony vége a földben akadt meg.

E véletlen jeladásnak vette az egész kis csapat, s egyszerre sortüzet adott a lázadók sűrű csoportja közé.

És azzal vége volt a rémes tragédiának.

Egyetlen dördülés szétszórtá az egész kíséret-táborát; halottak maradtak az udvaron, a többi szótlanul futott szét keresztül sövényeken, palánkokon, futott haza, elbujt, jámbor arcot öltött, megmossa kezét a vértől és elhallgatott.

A megszabadultak ölelő karokkal fogadták bátor megmentőiket. Csak egy óránegyed még és azok igen szomorú emberekre találhattak volna itten.

Doktor Sarkantus azonban mindenekelőtt azt sürgette, hogy az egész társaság siessen innen a székvárosba, mert ha megmenekültek a véres haláltól, utólrheti őket a sápadt halál.

A dórgézés iszonyu mértékben dühöngött már a helységben, a haladók könn tetrengtek az utcákon. Ó maga ott kívánt maradni, hivatalos kötelességéhez képest meglátogatandó azok házaát, kik őt egy órával elébb összekínák, s kiknek családjaik szenvednek tán odahaza ismeretlen nyavalya kínjai közt.

Hanem kíséretül mindenesetre kikért magának egy pár fegyveres embert, mert a „tatar legyott ott doktor, ahol a betegek megittják az emberrel a saját orvososságát“.

Hétfalusy megérte, hogy elveszett unokáját megölelheté. A gyermek elfogadta őt nagyapjának, de arra kérte, hogy legyen ezentul is a jó öreg Zudár az ő édesapja, aki őt oly nagyon szeretete.

Hétfalusy némán intett fejével, s megszurítá nagyuri kezével a hóhér durva tenyerét. Nem mondá senki a gyermeknek, hogy bizonyára édesapjának hívhatja őt ezentul is, mert aki valóban az volt, aki őt elvetette magától, az most iróztaton elégtelenítve fekszik olyan sírban, amelyet önmaga ásott magának.

Hétfalusy meg sem emlité vejét soha. Hintáját előkerítve, abba befektették; a kis Elizke mellett ült és ölelben tartotta fejét. Oh, ő már nagyon megszokta azt: öreg embereket ápolni.

A hintót lóháton ülve kísérték Imre és Mária a székvárosig. Még egyszer kellett azután keresztülvágniok magukat gyülevész fegyveres nép csoportján, azontul békében jutottak el a székvárosba.

A tábornok rendelést adott a határzárpontokon, hogy ha Hétfalusy megérkezik, egyenesen az ő házához szállítsák.

Határtalan volt a derék férfi öröme, midén házána elfogadható — egykor halálos ellenségét.

Most már meglőesáthattak egymásnak.

Hétfalusy megtudta, miért hagyta el a tábornok oly régtön leányát? s a vas férfi hognye bocsátott volna meg annak, aki ő ellene sokat vétett, de mindazért megszennvedett.

A lélekizgalom fentartá a roncsolt test életét.

Hétfalusy még azután félvég élt, testi sebei kigyógyultak lassan, lassabban a lelkiek. Láttá egyetlen fiát boldognak a legnemesebb, a legtrikább nő szerelmé által; láttá kis unokáját szépnék, okosnak, szeretetreméltónak; érzett jófékony örömet, midén ellensége családi boldogságában gyönyörködhetik, és sokszor nevezte Kornéliát kedves jó leányának. Méltán is.

Egy jőltető szélhűdés küldé őt haza az ő halottaihoz a hétfalusi családi sírboltba.

Imre nem maradt azontul e vidéken. Elutazott neje jószágaira, a kis Elizkével együtt, elhagyta örökre e tájat, melytől oly szomorú emlékek száműztek.

Velük távozott el Zudár Péter is. Nem folytattá többé szomorú hivatalát. Ama mestervágás után többé nem vette kezébe a pallost. Isten parancsára sújtott legutólszor, emberi parancsra nem akart többé halálkaszája lenni.

Ott Kamienszka jószágai közelében bérelt egy kis telket, ott ápolta virágait, dinnyéit, játszott a fehér galambokkal, tengeri nyulacsákkal és eljárt a templomba mindennap és énekelte az áhitatos zsoltárait. — Senki sem mondta volna róla, hogy valaha...

A hétfalvi három ház pedig pusztulóra vált.

A magános elégett lak soha sem épült fel többé; az uri kastély nem népesült meg lakókkal, félt bele menni új család, mint amely házban kísértetek járnak. Ablakait berakták téglával, kertje elpusztult, lépcsői leomlottak, enyészett dolgozik rajta.

A mohostetűjű viskó tartotta magát legtovább. A vén kukik alig bírta már tagjait, még is elvánszorgott odáig estétkint, hol a Hétfalusy-család nagy, fényes sírboltja állott, s ott leülve a vasajtó elé, tartott mindenféle botor beszédeket, mintha valakivel feleselne.

— Lám, lám, öreg Hétfalusy, mondtam, ugy-e: én bójtöllek ki téged, nem te engem. Milyen kevés helyvel beéred most; milyen csendes ember vagy most. Jól laktál valahára földdel, olyan éhes voltál rá életedben mindig. Pihennél már ugy-e, hogy ha én nem volnék. Vagy bánod, hogy nem folytathatjuk a pörpatvart? No, majd ha én is megálálom azt az ajtót, amelyiken te kimentél, akkor megint újra kezdetjük...

Órákig elbeszélgetett ott ilyen ádáz bohó szavakat, amikre senkiesem ügyel. Ami por, az elnyugodott már, ami szellem, az megtért az égbe; nincs, aki feleljen neki.

A mohos tető is mindig összéb ros-kad; egyszer majd csak a vén kukik is kimarad fészkeről, anélkül, hogy valaki elsratná. Erdők vadait, mezők madarait ki vehetné számba!

[VÉGE.]

MAGYAROK, HONFITÁRSAK!

Ha azt akarjátok, hogy pénzetek innen tíz nap alatt az ó-hazába érjen, vagy ha a legjobb hajókra a legolcsóbb áron akartok hajójegyet vásárolni, forduljatok NÉMETH JÁNOS V. CSÁSZARI ÉS KIR. KONZULI ÜGYVIVŐHÖZ. Ő a legrégebbi magyar bankár Amerikában, pontos, lelkiismeretes, tehát a legmegbízhatóbb. Címe:

JOHN NÉMETH 457 WASHINGTON ST., NEW YORK.

LANGER H. SÁNDOR ÉS TÁRSA

1452-3 Ave., New York. Butor, szőnyeg, kárpitok, ágyneműk. Uj üzlet, Uj áruk, Uj elvek. LEGOLCSÓBB KÉSZPÉNZ-ÁRAK.

Thomas F. Burke

TEMETKEZÉSI VÁLLALKOZÓ 363 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.

KERESEM

Proger Miklós szabolesemgyei Napkor-i illetőségű földimet. Cím: Bucskák István, Maltby, Pa.

IF YOU APPRECIATE FINE WHISKEY

Write us promptly and thereby place yourself in position to receive FREE OF COST A FULL QUART OF THE BEST STRAIGHT WHISKEY MADE. SECURITY CO., 181 S. Water St., CHICAGO.

KUN'S FOREIGN EXCHANGE CO.

Braddock, Pa. 1210 Braddock, Ave.

HÜNFALVY HUGÓ

Hites ügyvéd és jogtanácsos, — közjegyzői hivatal. — Iroda a fõpostóval szemben. 231 BROADWAY New York City.

Minden kis hirdetés TIZ szõig — 25 cent. — Minden további szó 2 cent. Kihirdetések előre fizetendõk.

KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Bevándorló“ minden úgynõke és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

EGYHÁZI ÉRTESETÉS.

A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levõ ref. egyház lelkéze.

HARSÁNYI LÁSZLÓ. Istenítisztelet minden vasárnap d. e. 11 órakor. Lelkésziak: 210—2-ik Avenue.

MAGYAR EV. REFORMATUS P. EGYHAZ New Brunswick, N. J. Templom: Easton Avenue és Hamilton Street sarkán. Istenítiszteletek sorrendje: Vasárnap délelõtt 10 órakor és este 7 1/2 órakor.

Tiszt. HAMBORSZKY N. B. PAL, magyar ev. ref. p. lelkész. 15 Prospect Street. Telephone: 418—J.

BELASCOSZINHAZ

WEST 42-IK UTCZA. Minden este 8 óra 20 perczer. Szombaton matiné.

HARRISON GREY FISKE bemutatja Molnár Ferenc által jogositva

AZ ÖRDÖG

ezimû vígjátékot KONTA SÁNDOR és W. T. LARNED fordításában.

GEORGE ARLISS adja a czimzerepet.

FORDÍTÁS.

Ugy törvényes iratok, mint bizonyítványok és magánlevelek magyarul angolra, vagy németre angolra, avagy mindkét nyelvbõl magyarra való fordítása végett forduljon levélvél.

TÜRK JÓZSEF 408 Caxton Building, Cleveland, O.

JÓJYON DOLNICS KÁROLY

MAGYAR BANK- ÉS SZALONJABA, aki a legjobb, legfinomabb és legolcsóbb italokat akarja kénytelen és nagyban; aki olcsón és biztosan akar az ó-hazába utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan akarja hazaküldeni; aki pénzt biztosan és jóállás mellett akarja elhelyezni; aki jól akar étezni és jó szobát kapni.

Aetnaville-Martinsferry, O. 39 W. Bell Phone.

Magyar fogorvos

Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.

DR. FRANK KERN 233 EAST, 10 UTCZA, NEW YORK. — Az elsõ és második Ave. közt. — RENDEL: Reggeli 10-tõl esti 8-ig. VASARNAP: Reggeli 10-tõl délután 1-ig.

„A SEHONNAI KISASSZONY“

Amerikai regény — Angolból fordítva. Ez a legérdekesebb regény, amely magyar nyelven mostanában megjelent. Ismerteti az amerikai életet; a versenypályáról elvezet a dévidéki farmokra, majd a mexikói ezüsttelepekre, élethû és izgalmas jelenetekben mutatja be a fehéreknek az indiánokkal való küzdelmet, s azután lebilincselõ, érdekes mese keretében a new yorki felsõ négy-százak társadalmi életével, szokásaival ismerkedünk meg. A regény telve van eseményekkel, izgalmas fordulatokkal, s az olvasó érdeklõdését mindvégig annyira leköti tartja, hogy alig bírja kezébõl letenni, míg azt végig nem olvasta. A regény 2 kötetre terjed.

A KÉT KÖTET ÁRA BÉRMENTES AJANLOTT MEGKÜLDÉSSEL 80 CENT. Megrendelések a pénzzel együtt a következõ címre küldendõk:

EMERY LIGETI 129 EAST 10th ST., NEW YORK CITY.

NAGY AZ ÖRÖM

Amerika minden magyarlakta helyén, mivel megjelent az

ANGOL-MAGYAR TANÍTÓ ÉS ISKOLÁJA

ezimû könyv. Ez az egyedüli Amerikában megírott és kiadott, tökéletes és helyes kifejtéssel ellátott, szabadalmazott rendszerû nyelvtan. E könyvbõl ötven lelkébõl magánuton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudnivalókról is. Az általánosan ismert szerzõ tizennégyvõi sikeres tanítói mûködése legjobb biztosíték a hirdetés valódisága iránt. A mi ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerzõ ezen címére küldendõ:

ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

CZINCZEL LAJOS új

Homesteaden a Bevándorló részére felvehet és nyugtázhat elfõzetési díjakat.

HÁZAI PERES ÜGYEKET,

valamint fordításokat, okiratok megszerzését és megszerkesztését, hitelesítéseket és katonai ügyeket gyorsan és pontosan elvégez Makray Aladár, 327 E. 13 street, New York City.

INTELLIGENS magyar hölgy [34] elvállal jó angol családnál, vagy magányos urnál házvezetõnõi állást; a főzést is elvégezné és takarításnál is segédkezne. Ungar, 335 E. 65 st., 4 emelet, 15.

Joseph Major Myers

pankúllás íródi Pénzüllés az ó-hazára; a legbiztosabb és legolcsóbban szállítok. Mindenféle hazai peres ügyeket, valamint konzuli hitelesítéseket elvégezok. Egyedüli kétszázöt Philadelphia és környékén. Honfittársaim minden ügyben ingyenes felvilágosítást kapnak.

KERESTETIK

egy gépirónó, ki a magyar és a tót nyelvet bírja. Személyesen, vagy levélbeli-vel jelentkezék Perény Bélánál, 335 E. 14 st., New York City.

The Friedman Print

215 BOWERY — NEW YORK. Elvállalja alapszabályok s mindennemû nyomtatványok elkészítését. — Kitiñően felszerelt magyar nyomda. — Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

HÁZASODNI

akarna egy New Yorkban élõ művelt magyar ember, aki feleségének gondnõküli megélhetést biztosít. Gyermeknélküli özvegyasszonyok elõnyben részesülnek. Ajánlatok így czimzendõk: Páros élet c. o. Bevándorló, 327 East 13 str., New York.

MEGJELENT

az egyedüli igazi magyar patika új kiadású képes „HASZNOS TANÁCSADÓ„-ja mindenféle betegségben szenvedõknek, mely mindenkinek kell, hogy kéznél legyen. Irjon érte még ma.

INGYEN

küldi meg minden megrendelõnek a világhírû „VÖRÖSKERESZT“ címû ELSÕ MAGYAR GYÓGYSZERTAR“ 8901 Euckeye Road, Cleveland, O.

KERESEK

művelt, fiatal nõ, akivel szabad idõmben szellemleg foglalkozhatnék. Levelek „Magány“ jellege alatt a „Bevándorló“ kiadóhivatalába, 327—E—13 st., N. Y. City, czimzendõk.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG

ALAKULT 1906. FEBRUÁR 27-ÉN, CLEVELAND, OHIO. A Szövetség czélfja: Az Amerikában élõ magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén. Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz: 515 SUPERIOR BUILDING, CLEVELAND, O.

Old Vienna Restaurant Co.

115 LENOX AVENUE, NEW YORK. URBACH S. elnök, RUDNER S. manager. Elsõrangú magyar konyha. — Kitiñõ italok. — Csigányzene.

SOK ARANY- ÉS EZÜSTÉREMMELEL KITÜNTETVE.

KÜLÖNLEGESSEGEK: 48-as Likör hazafias Ital. Gyógyognac, Barackognac, Barackszesz, Barackkérme, Port-Artur Keserû Gyomorerosító Likör, Alföldi Tearmur, Alföldi Fehérkeresztes Sõborszesz.

A „RADIAL ELIXIR“-T

kizárólag az „ELSÕ ALFÖLDI COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG“ KECSKEMÉTEN gyártja. Használati utasítás az eddig pártatlanul álló és a maga nemében korszalkalkotó kecskeméti „RADIAL ELIXIR“ gyomorerosító likõrhöz, mely csakis a legjobb gyógyfűvek párlatából, meleg uton készül. Miután a legtöbb betegség a gyomor nem rendes emésztése által keletkezik, igen fontos a gyomor rendes állapotban való tartása, vagyis az emésztéshez szükséges gyomorsavaknak kellõ mennyiségben való fejlõdését kell elmozdítani; ezt teszi a „RADIAL ELIXIR“ és ezáltal megõvja azt, ki naponta reggel és este 1—1 pohárral iszik, hogy soha, sem gyomorgörcsõt, hascsikarást, székrekedést, gyomoronyomást nem fog érezni. A „RADIAL ELIXIR“ 1 év óta van forgalomban és máris a legkedveltebb keserük egyike, mert nemcsak gyógyhatású, hanem mint étvágygerjesztõ, emésztést gyorsító és gyomorajtó gyógyító különlegesség pártatlanul áll és ilyen összetételû fűvekbõl más gyár nem állít elő. A „RADIAL ELIXIR“ üvegformája is egyike a legsikerültebbeknek és csakis akkor valódi, ha az üvegre magára ELSÕ ALFÖLDI COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KECSKEMÉTEN „RADIAL ELIXIR“ van beütve és eredeti kupakkal, valamint következõ nyakszalaggal lezárva: „RADIAL ELIXIR“, gyógyfűvek és növények gőzlepárlása utján készült. Egészségi szempontból különösen ajánlható. Kérem szives próbarendelést és vagyok

Hazafias tisztelettel

VIDDER EMIL, 44 AVENUE C, NEW YORK.